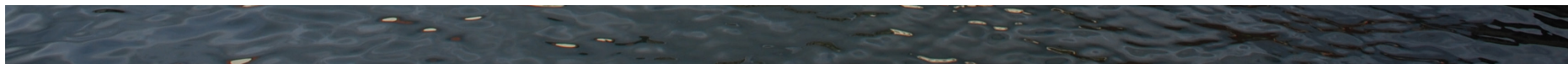

DOKUMENTASJON OG TILSTANDSRAPPORT

FRA HAMMERSLAG TIL TROMMESLAG

Transformasjon og vern av industribygninger

FRA HAMMERSLAG TIL TROMMESLAG

Transformasjon og vern av industribygninger
Dokumentasjon og tilstandsrapport

Masteroppgave i Arkitektur
Kirsten H. Fosstveit og Marianne Ø. Aasebø
NTNU fakultetet for arkitektur og billedkunst

Veileder: Eir Grytli
Ekstern veileder: Sophie Noach, Kulturminnefondet

Denne rapporten sammenfatter de registreringer og analyser vi utførte da vi var på Rognan i juni 2012. Dette danner et grunnlag for prosjekteringsarbeidet.

For området og hver bygning er det et avsnitt om historie, beskrivelse, tilstandsanalyse, kvaliteter og verdianalyse.

Registreringer, tilstandsanalyse og verdianalyse er eget arbeid. Se vedlagt tilstandsanalyse. Vi har også støttet oss til tilstandsrapport utarbeidet for Saltdal kommune i 2011 (Saltdal kommune).

Arkivtegningene er fra Saltdal kommunes byggesakarkiv, bildene i svart hvitt er fra kommunens fotoarkiv. Dette er også tilgjengelig som vedlegg. Vedlagt finnes også flere egne bilder fra stedet og bygningene.

Vedlegg:

- Tilstandsanalyse
- Oppmålingstegninger
- Fotoregistrering
- Fotoarkiv
- Byggesakarkiv

METODE

OPPMÅLING

Formålet med oppmålingen var å bli kjent med bygningene, i tillegg til å få ut gode tegninger som grunnlag for videre prosjektering. Vi gjorde oppmålingen under oppholdet vårt på Rognan i juni 2012.

Utstyret vi brukte for oppmålingen var målebånd 50m, tommestokk, lasermåler, vater, laservater, og slangevater.

Vi hadde dessuten nytte av tegninger fra byggesaksarkivet hos kommunen.

Vi målte opp følgende:

- Liengnaustet. Utvendige og innvendige mål for plan, snitt og fasader. Konstruksjon, vinduer og dører ble også målt opp.
- Nerverkstedet. Utvendige og innvendige mål for plan, snitt og fasader. Konstruksjon, vinduer og dører ble også målt opp.
- Drageverftet. Omkrets, kontrollmål med utgangspunkt i byggetegninger. Innvendige høyder i alle etasjer, og nye tilføyelser og avvik fra byggetegninger ble målt opp.
- Uteområdet rundt Liengnaustet, Nerverkstedet og Drageslipen. Kaianlegg og slipp (mellom Drageslipen og Liengnaustet) ble målt opp.

Liengnaustet og Nerverkstedet målte vi opp etter samme metode. Vi nivellerte med slangevater, og fikk en nulllinje. Dette som gav oss utvendige mål – bredder og høyder – som vi målte med tommestokk og målebånd. Innvendig kunne vi bruke laservater, som gav oss en ny nulllinje, og slik de innvendige målene. Høyder ble målt med tommestokk der det var mulig, ellers med laser. Vi målte opp vindustyper, altså et representativt vindu for hver type, og ikke hvert enkelt vindu. Vi målte derimot alle dører. Når det gjaldt taket, var det for både Liengnaustet og Nerverkstedet vanskelig å komme til. Vi brukte laser der det var mulig, men lysforhold gjorde dette også vanskelig. På Liengnaustet målte vi ikke hvert enkelt kledningsbord, men skilte mellom brede og smale bord, og type kledning. Vi målte opp takkonstruksjonen der vi snittet gjennom naustet på tvers. Dvs vi målte opp ett sett - med søyle, doble skråband, osv – som fikk bli representativt for resten. I Nerverkstedet målte vi dimensjonene på de tre ulike typene lecablokker. Stålkonstruksjonens dimensjoner ble også målt.

Drageslipen ble, som nevnt, delvis målt opp. Vi hadde med oss byggetegninger, og tok kontrollmål for å sjekke hvorvidt tegningene «stemte» med virkeligheten. Der vi fant avvik i forhold til tegningen, målte vi opp og regis-

trerte endringene. Vi gjorde ellers få eller ingen mål av detaljer, vindustyper e.l.

Uteområdet ble målt opp med målebånd og tommestokk. Vi brukte hjørner på Liengnaustet og Nerverkstedet som referansepunkt. Vi nivellerte ikke terrenget, men målte hellning på slippen. Videre målte vi opp en rekke detaljer og elementer på kaiområdet: Fortøyningselement, jernprofiler, skur o.l. På slippen gjorde vi mål for et tverrsnitt.

Alle mål ble notert på tegninger (egne tegninger eller byggetegninger fra arkiv), for så å bli «rentegnet» i ArchiCAD samme dag. Vi vekslet mellom å tegne og måle opp. Når vi tegnet i CAD-programmet, fant vi ofte ut av noen mål manglet her og der, og vi kunne da enkelt gå ut og få disse målene neste dag. Resultatet ble en rekke plan- og fasadetegninger, og tverr- og lengdesnitt med oppriss. I tillegg kom detaljtegninger for vinduer, dører o.l.

Formålet med oppmålingen, var som nevnt, ikke bare selve tegningene. Like viktig var det å bli kjent med bygningene. Ved å måle opp, og så tegne disse, fikk vi en bedre forståelse av rommet, materialbruk, konstruksjon osv. Vi fikk oppleve bygningene på nært hold, på godt og vondt. Denne erfaringen ble viktig for oss i det videre

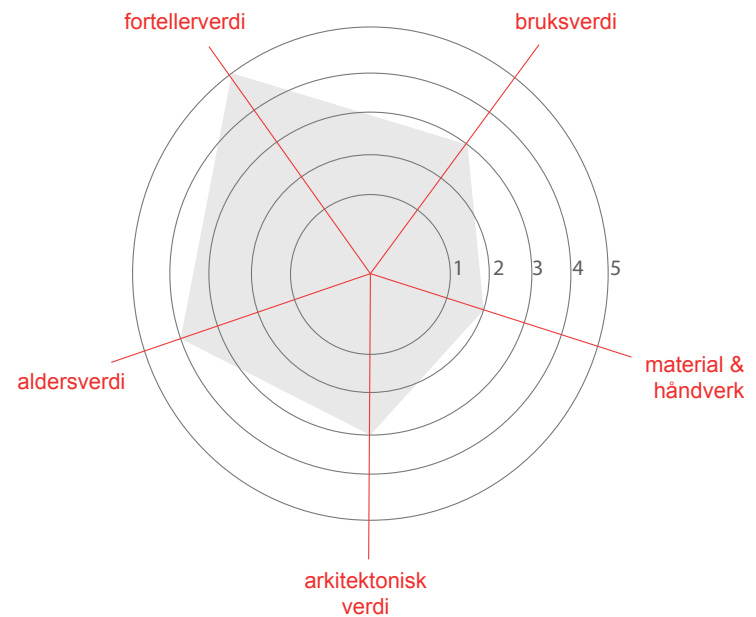
Fortellerverdi – narrativ verdi som forteller om bygningen sin historie, om de historiske lagene.

Bruksverdi – verdi som vektlegger bruken av bygningen.

Kvalitetsverdi – verdi vi vil knytte til materialer, byggeskikk og håndverk.

Aldersverdi – verdi som vektlegger alderen til bygningen, og hvordan den kommer til uttrykk i form av forfall, patina, slitasje, preg av vær og vind, preg av bruken.

Arkitektonisk verdi – verdi som handler om estetikk, proporsjoner, utsmykking, lys, planløsninger, romvirkning, romforløp, utsyn, innsyn, etc.

arbeidet.

Det er såvidt nevnt ovenfor de forenklinger vi så oss nødt til å gjøre i oppmålingsarbeidet. Dette av hensyn til tiden vi hadde til rådighet. Forenklingene gjaldt blant annet:

- Vinduer – vi målte alle vindusåpninger, men ikke hvert enkelt vindu (med sprosser, karmen o.l.). Tak – det var vanskelig å komme til, og åser, bjelker o.l. ble målt med laser der det var mulig, ellers målsatt etter foto.
- Takkonstruksjon i Liengnaustet – vi målte alle søyler (plantegning), mens bare én fullstendig takkonstruksjon ble målt opp (snitt). Denne ble da, som for vinduer, den representative typen.
- Takkonstruksjon i Nerverkstedet – vi fikk målt himlingen, med sekundærbæring og absorberer. Hva som lå over himling av konstruksjon og eventuell isolasjon fikk vi ikke målt, da dette ikke var synlig.
- Innvendige mål – vi fikk ikke målt «gode» diagonaler i Liengnaustet og Nerverkstedet da hjørnene i rommet var utilgjengelige. Vi vurderte det da som like «riktig» å tegne 90 graders vinkler, selv om vi vet at dette ikke stemmer med virkeligheten.
- Ellers har vi brukt foto og byggesakstegninger å støtte oss til. Dette gjelder de steder som ikke var synlige, og der vi ikke kom til for å måle.

En oppmålingstegning vil alltid være en tolking av virkeligheten. Det er da viktig at «tolken» vet hva tegningen skal brukes til – hva som er formålet. I vårt tilfelle er formålet et grunnlag for videre prosjektering. Altså tegninger vi mener er gode nok for oss. Dersom andre vil prosjektere for de samme bygningene, vil vi anbefale å gjøre nye oppmålinger.

TILSTANDSANALYSE

Vi dokumenterte og registrerte tilstand for følgende:

- Liengnaustet/Nerverkstedet/Drageslipen. Beskrivelse av material, konstruksjon (synlig), synlige skader (fukt e.l.).
 - Uteområdet rundt Liengnaustet, Nerverkstedet og Drageslipen. Beskrivelse av dekker (grus, asfalt, betong, gress), slipp, kaianlegg, mindre bygninger o.l.
- Vi skisserte og noterte på plan-, snitt- og fasadetegninger, i tillegg til fotografering. For registreringsarbeidet er det viktig å påpeke at all vurdering er gjort av arkitektstudenter, ikke håndverkere. Vi har vært noe i kontakt med håndverkere (Arnstein Brekke, Kai Linde), men har måttet støtte oss mest til vår egen vurderingsevne.

ARKIVSØK

Vi fikk tilgang til byggesaksarkiv, fotoarkiv, og avisarkiv. Dette gav oss mye god dokumentasjon av Rognan, fjæra og selve bygningene. Vi skannet det vesentligste, og dette er å finne som vedlegg.

VERDIANALYSE

Bygningene er vurdert ut ifra et verdisett. Vi har formulert fem verdier vi mener er viktige, se skjema neste side.

Vernepraksis er i stor grad utøving av skjønn. Hvordan man velger å tilnærme seg bygningen, om det er utskifting, reparering eller rekonstruering, blir resultat av ens verdisett.

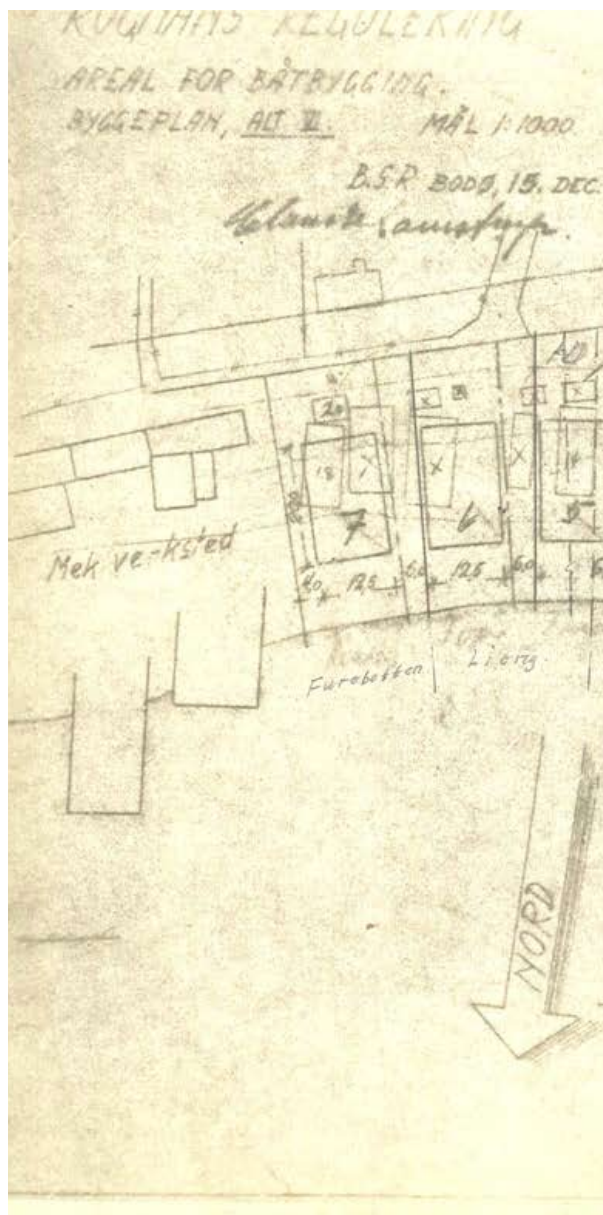

Nerverkstedet (1958/1982)

Drageverftet (1971/1977)

Liengnaustet (1956)

UTEOMRÅDET består av kaianlegg
med slipp, og skinnegang for kran.

HISTORIE

Området består i dag av et kaianlegg, en bedding og en slipp, og tre bygninger.

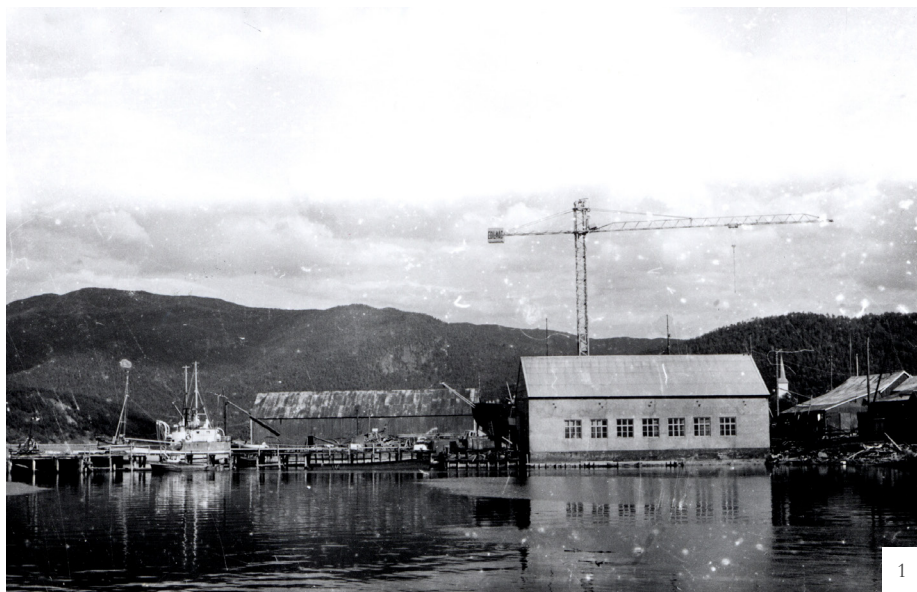
Reguleringskart fra 1948 og foto fra 1950 viser området med mekanisk verksted langs veien og to slippanlegg.

Foto fra 1958 viser at en bygning (Nerverkstedet versjon 1) har blitt bygget på den vestre kaien, og at det har blitt bygget en lengre kai (pir) utover samt en kran. Tegningene fra byggesakarkivet er datert 1958, og omtaler bygningen som et plateverksted.

Flyfoto fra 1960-64 og 1961 viser at Liengnaustet har blitt oppført. I følge tilstandsrapport utført ved Saltdal kommune, ble Liengnaustet bygget i 1956.

Venstre: Reguleringsplanen fra 1948

Over: Lufifoto av Rognan fra 1950 (over). Båtbygging skjer i båtskytter eller under åpen himmel. Hverken Liengnaustet, Nerverkstedet eller Drageslipen er oppført.

1

2

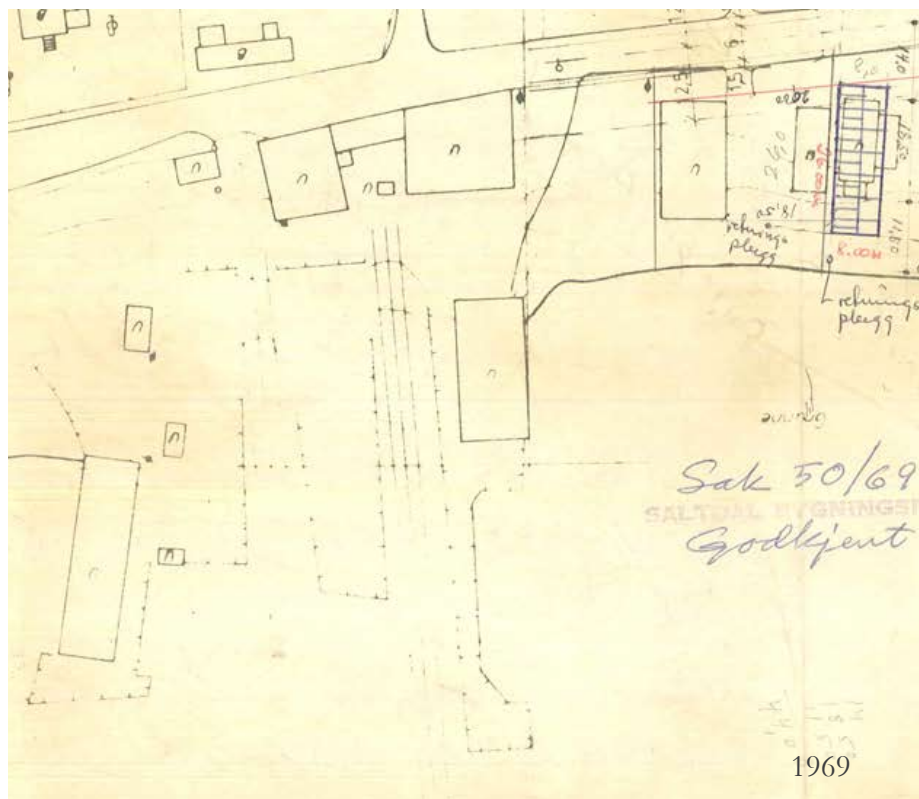

3

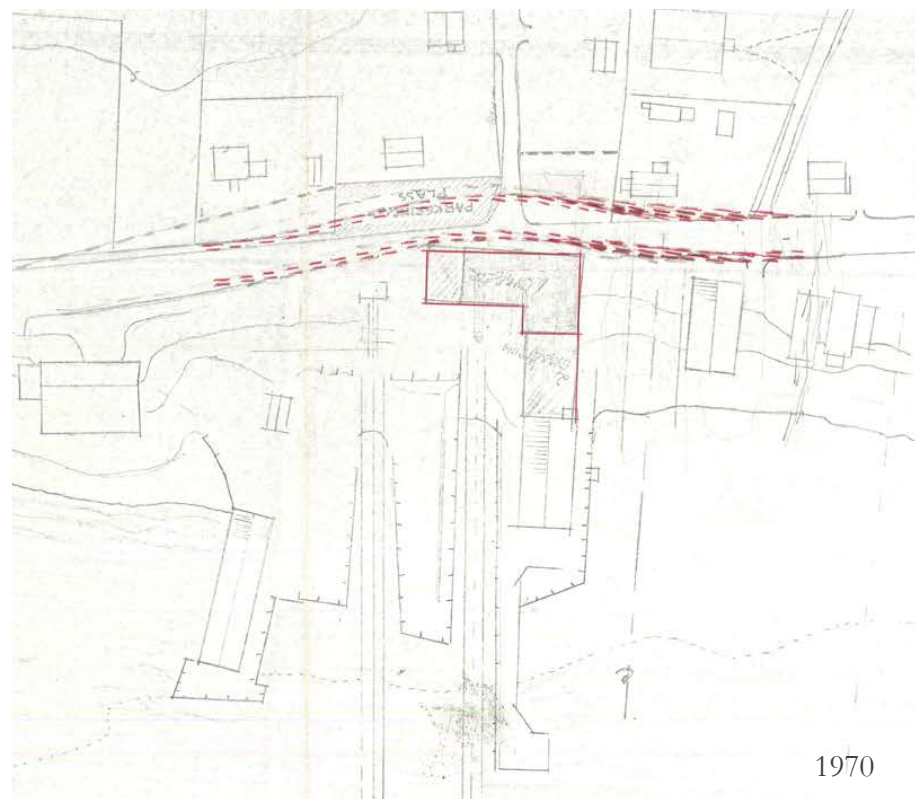
4

1) Nervekstedet med kaianlegg og slipp sett fra vest, Dragebrygge i bakgrunnen (1958). 2) Flyfotoet fra 1961 viser bygningene til Johan Drage A/S. 3) Slippene og Nervekstedet (1960-64). 4) Bygningen i fjæra. Dragebrygga, Nervekstedet, Liengnaustet, Olsennaustet og Olsennaustet, samt bryggene ligger med gavelen mot fjæra. (1961).

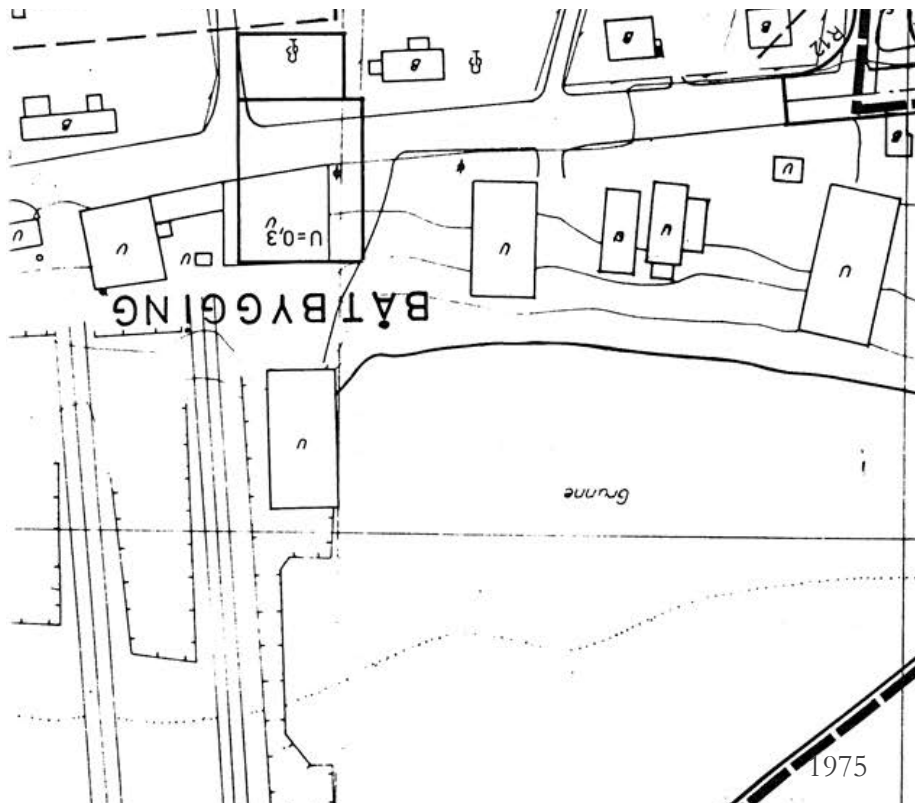
1969

Neste kilde er fra 1969. Dette reguleringskartet ble brukt til å skissere et lamineringversted lengre vest i fjæra, viser Drages område. Dette reguleringskartet bekrefter kun fotoene fra tidligere, og det er mulig det har skjedd forandringer som ikke er registrert på kartet.

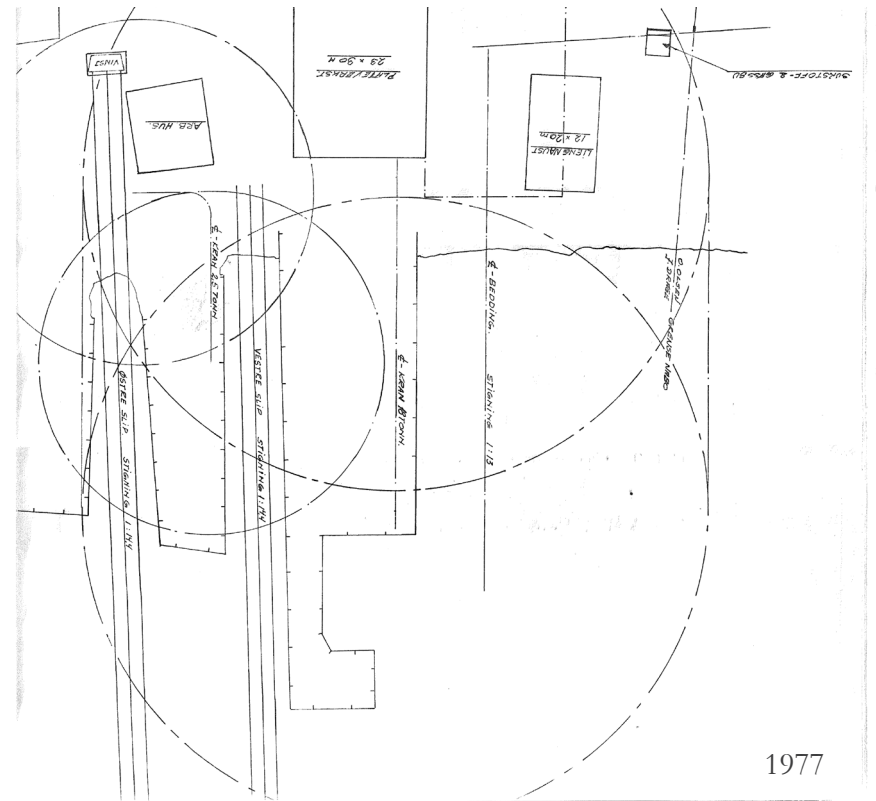

1970

Drage har mange planer om hvordan han kan utvide virksomheten sin. Situasjonskart fra 1970 og 1971 viser skisser til hvordan dette kan skje. Skissen fra 1970 viser hvordan de nye bygningene skal bygges sammen med det eksisterende plateverkstedet, og hvor stor plass båtene de skal bygge trenger vestover i fjæra. Dette forslaget ble forkastet.

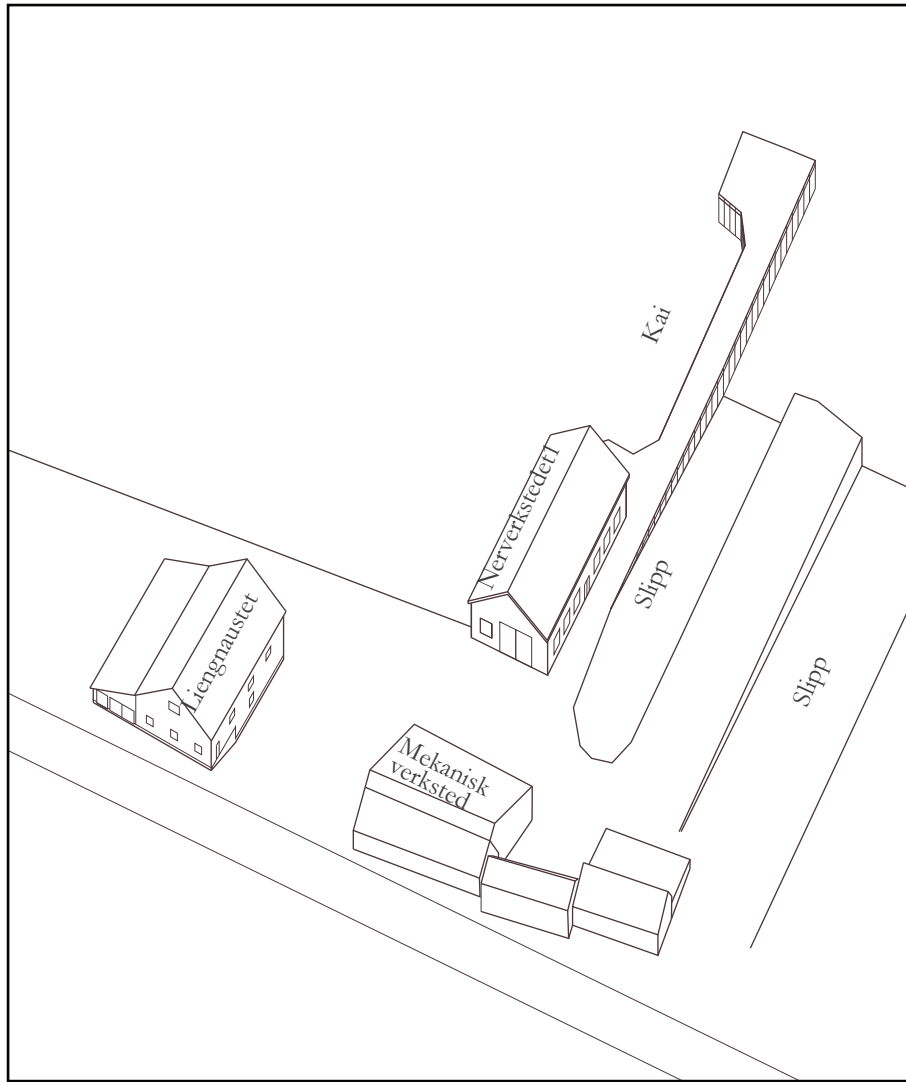

I 1971 blir administrasjonsbygget oppført på andre siden av Strandgata, det bekrefter et dokument sendt fra Johan Drage A/S til bygningsrådet i Saltdal Kommune. Senere blir mekanisk verksted revet og Strandveien lagt om for å bygge nytt plateverksted vegg i vegg, på nordsiden av Administrasjonsbygget. Tegninger av bygningen er datert 1977. Reguleringsplanen fra 1975 viser hvor administrasjonsbygget er og verkstedet skal ligge.

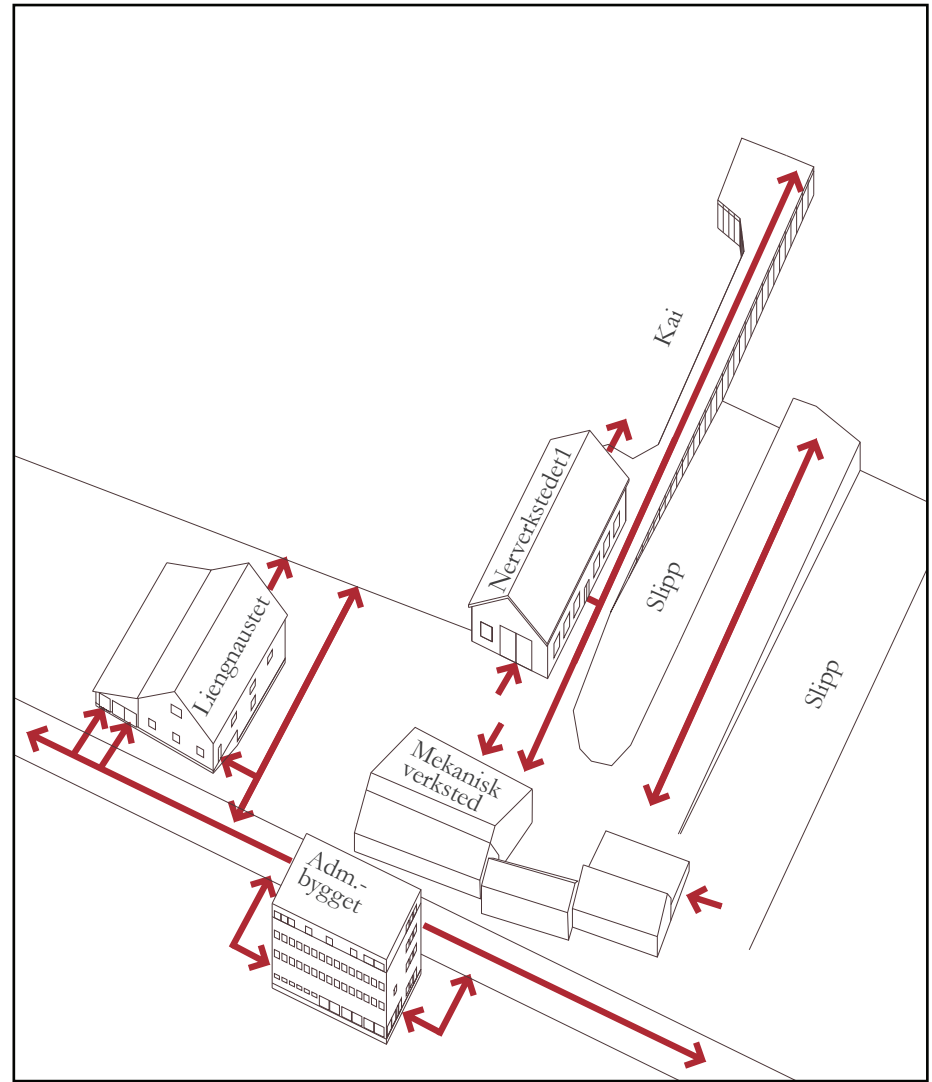

I 1977 falt en kran over det gamle plateverkstedet og en man omkom, forteller Liv Krane, tidligere kultursjef i Rognan kommune. Bygningen fikk store skader. På planen fra 1977 er ikke plateverkstedet tegnet inn. Her er det forlag med utvidelse mot vest, en båtbyggerhall skulle ligge tilknyttet det nye plateverkstedet og Liengnaustet skulle da flyttes vestover. Disse planene ble ikke realisert.

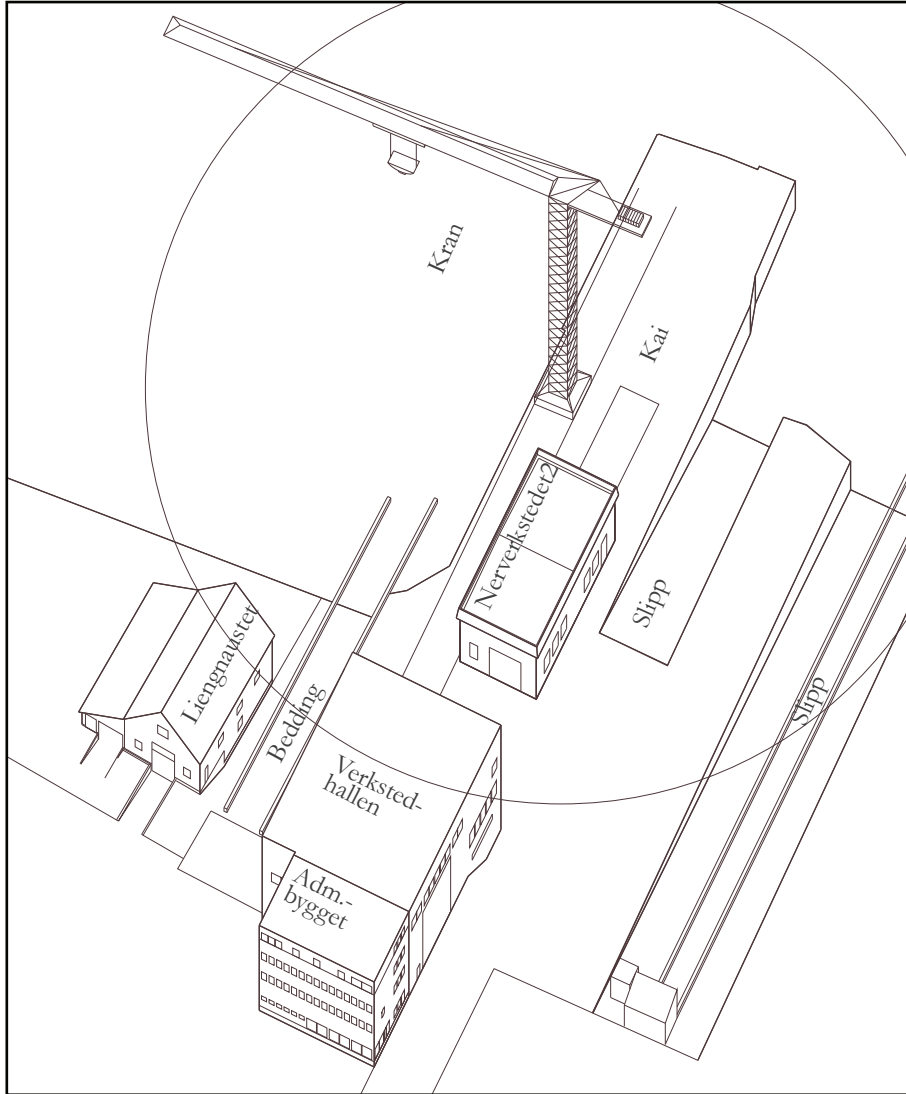
Ferdigattest fra 1982 bekrefter at en lagerbygning er ferdig. Tegningene fra 1981 har samme dimensjoner som det gamle plateverkstedet. Dette er altså den andre versjonen av Nerverkstedet.

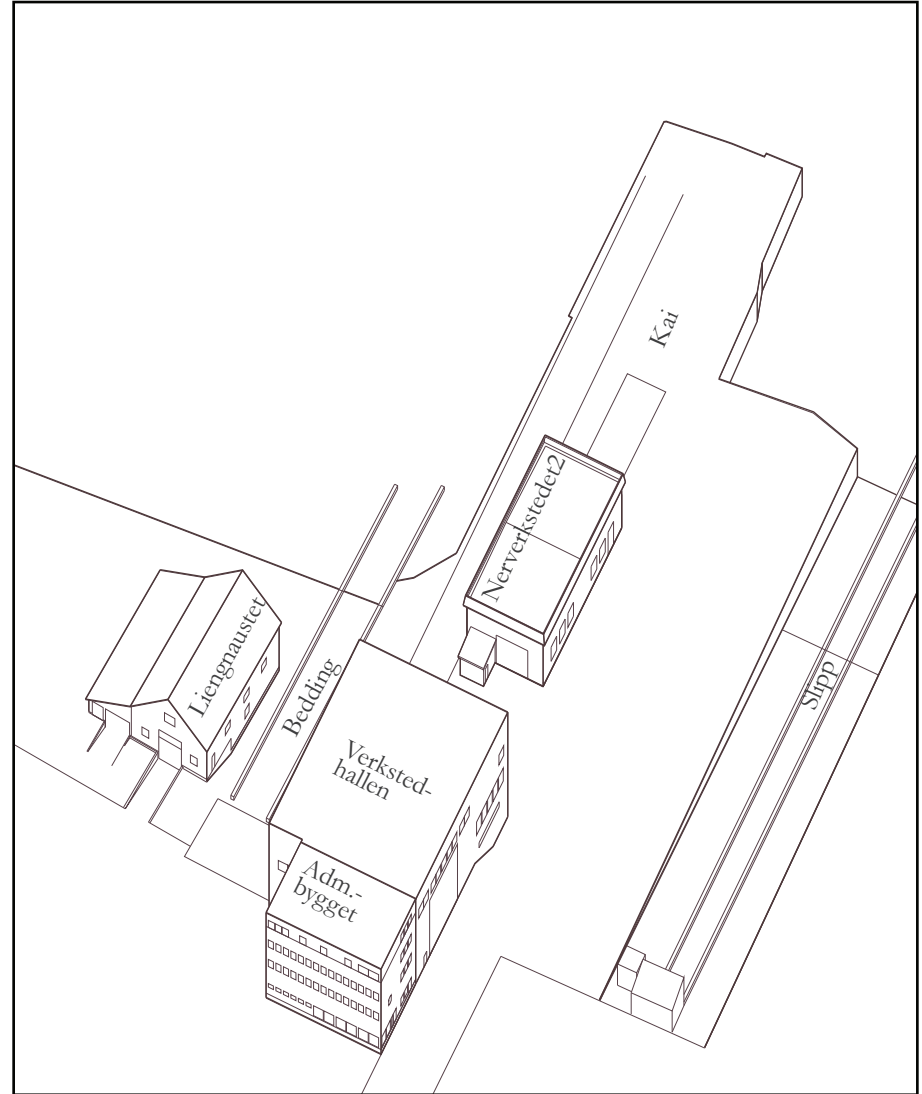
1958-71

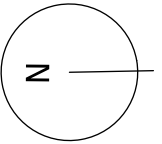
1971

1982-1990

2012

bedding

kranskinner

betongplattung

fyllmasser

Kaikanten.

slipp

Kaiområdet. Delvis fylling, delvis jernpæler mot øst.

1

2

Navn: Drageverftet, kai og slipp

Byggeår: 1914-?

Eier: Saltdal kommune

Tidligere bruk: Kai, båtbygging

Bruk: Kai

KONTRUKSJON OG MATERIAL

Kaien består av plasstøpte betongsøyler, med betongdekke. Beslag, armering og forskaling i jern. Sandekke og vegetasjon enkelte steder, over betong. Der betongen mangler (fjernet, eller ødelagt), er det brukt fyllmasse av grov grus/stein. Langs kaikanten står jernsøyler for ankring med båt. På kaien står også et lite metallskur.

TILSTAND

Området bærer preg av være ute av bruk. Vegetasjon og rust tærer på materialer. Endel skrot ligger slengt etter konkurransen i 2006. Selve kaien er i ok stand, og det ligger

ofte båter fortøyd. Mot øst derimot holder jernplatene som holder på fyllmassen på å ramle av, og ellers er det store større steiner som skaper en kant mot vannet.

KVALITETER

- + flott utsikt ut over fjorden
- + nærhet til vann
- + tilgang med båt, bil, sykkel etc
- + flatt, få terskler og barrierer
- skrot og rot
- lite tilgjengelig fra sentrumssiden (visuelt)
- søppel og jernskrot i vannet

3

4

5

6

1) Under kaien. 2) Mot sør: Slipp med båt til venstre i bildet. Kranspor tydelige fremst i bildet. Gresset tar mer og mer overhånd. 3) Beddingen mellom Liengnaustet og Nerverkstedet. Mange i Rongnan ønsker en opprydning i fjæra. 4) Bedding, betong med råttent tømmer. 5) Bedding med Drageverftet til venstre og Liengnaustet til høyre, sett mot sør. 6) Detalj fra kaikant. Rust.

VERDIER

Fortellerverdi

Området har flere “lesbare” lag, og man kan tenke seg utviklingen som har vært, og tidligere bruk. Det finnes spor etter kran, og slippene på begge sider av området finnes fremdeles. Samtidig er kraner fjernet, og elementer er flyttet om. En eldre slipp er fylt igjen.

Bruksverdi

Stor bruksverdi. Det er usikkert om slippene har bruksverdi per i dag.

Kvalitetsverdi

Det meste virker solid. Bærer preg av å være bygd med restmaterial fra produksjon av båter. Både tre, jern og betong inngår av materialer.

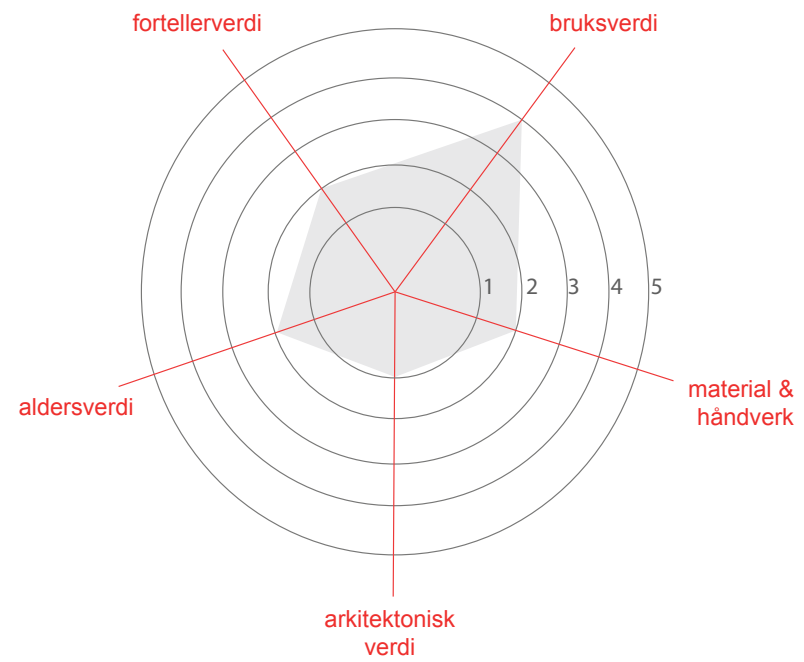
Aldersverdi

Det er relativt liten slitasje på området. Noe rust på jern. Råte i tre. Vegetasjon tar mer og mer over. Generelt god stand på resten av uteområdet.

Arkitektonisk verdi

Lite å si om det arkitektoniske. Jernsøyler for ankring ved kai danner gir en rytme av vertikale element langs kaikanten.

Bedding

Bedding mellom Liengnaustet og Drageverftet. Oppgitt som bedding med helning 1:13, på plan over området med kraner fra 1977. På foto fra 1960-64 vises ikke beddingen. Foto fra 1975 viser sjøsetting av et skip fra beddingen, den må altså ha blitt konstruert før det.

Beddingen er et betongfundament med tykke treplanker oppå. Treplankene er noe råtne, og fundamentet er gjengrodd med vegetasjon. I vannkanten går beddingen over til å bli jernplater som ligger opplagret i punkt med betongfundament. Platene er rustne og bøyde.

Bedding, det underlag et skipsskrog står på mens det blir bygd, i form av to glidebaner av treverk på et støpt fundament. (Store Norske Leksikon)

Slipp

Dette er den gjenværende slippet på Drageslipen. I dag er den i bruk til restaurering av skip, men det er snakk om å fjerne den.

Slippet består av betongspor med skinner. Kantene er støpt betong med rustne og delvis forvitrede stålplater. Vognen oppå er konstruert av H-bjelker og søyler, med trapper og stillas.

Når de to slippene ble bygget vet vi ikke sikkert. Reguleringsplan fra 1948 viser kaier som kan være slippene. Reguleringsplan fra 1959 og foto datert 1960-64 viser slippene, Nerverkstedet og piren ut fra Nerverkstedet. Fotoet datert 1959-1962 viser at slippet ved Nerverkstedet hadde skinner og vogn. Plan fra 1992 viser fremdeles slippene, mens piren er fylt igjen til en kai. Trolig er deler av kaien rester av piren. Dersom denne planen stemmer er slipp 1 fylt igjen

Slipp: Opphalingsbedding, benyttes ved skipsverft for å gjøre mindre fartøyers undervannsskrog tilgjengelig for vedlikehold og reparasjon; er et alternativ til dokk. (Store Norske Leksikon)

Kranskinner

Skinnene som kranen kjørte ligger fremdeles.

Kai

Kaien består av plassstøpte betongsøyler, med betongdekk. Beslag, armering og forskaling i jern.

Fortøyningspåler

Det står igjen flere fortøyningspåler.

Port

Fotgjengerporten på siden av dobbelporten for bilene.
Rusten.

Gjerde

Administrasjonsbygget fra vest. Stor plass med grusdekke.
Nylig oppført, høyt rekkvert. Ubehandlet tre.

Nerverkstedet (1958/1982)

Drageverftet (1971/1977)

Liengnaustet (1956)

Nerverkstedet ble bygget i 1958 for Johan Drage A/S. Bygningen består av ett volum med flatt tak, og et lite tilbygg på sørveggen med pulttak.

Foto over er datert til 1959-62, og viser Nerverkstedet med slipp på østsiden. Denne slippet ble senere fylt igjen. Ellers vert å merke ny og gammel før i østfasaden på bygget.

I 1960 ble det laget båter i Nerverkstedet (foto til høyre).

HISTORIE

Tekniske tegninger fra 1958 viser Nerverkstedet som plateverksted for Johan Drage A/S (Arkiv 1958), og foto fra 1958 viser at bygningen er oppført.

Bygningen ble bygget i betongstein med saltak, og bestod mest sannsynlig av ett rom. Eksteriørfoto bekrefter at vinduene hadde ni ruter. Bildet viser at konstruksjonen var synlig fra innsiden, og at taket var av bølgeblekk. Dersom dette bildet er fra Nerverkstedet, ble det bygget båter her selv om det opprinnelig var oppført som et plateverksted.

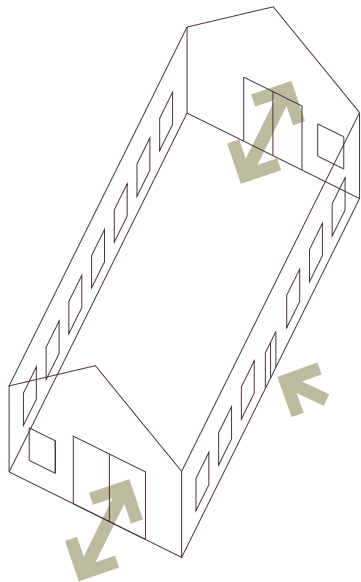
I 1977 falt en kran over bygget, en mann omkom og bygningen fikk store skader (Saltdal kommune 2010). Tegninger fra 1981 viser plan for gjenoppbygging av Nerverkstedet i lecastein med flatt tak. Ferdigattesten forteller at bygget stod ferdig i 1982.

Oppmålingene viser at bygningen har samme gulvflate som tegningene fra 1958 og 1982. Bygningen har to typer stein, betongstein trolig fra 1958 og lecastein trolig fra 1982. Søndre vegg består i hovedsak av betongstein, men de øverste hjørnene har lecastein. På langveggene over betongsteinen er det forhøyet med lecastein. Dette tyder

på at deler av bygningen er blitt bevart etter ulykken.

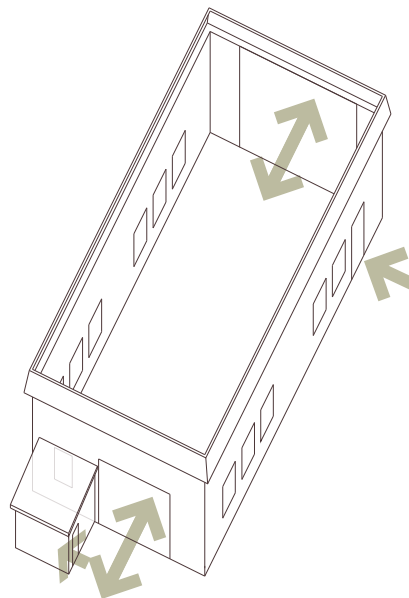
Det finnes tre generasjoner vinduer, av totalt 11 vinduer har kun tre av dem ni ruter. Disse kan altså være originale jf. tegninger og foto fra 1958. Ellers er det to vinduer med seks ruter og seks vinduer med tre ruter. En utvendig bod i tre har blitt bygget på ett eller annet tidspunkt.

I følge tegning fra 1958 var det dobbeldør i sørfasaden. Nordfasaden ikke tegnet. Det var opprinnelig en dør midt på østfasaden, nå flyttet mot nord, det ser vi på foto fra 1959-62.

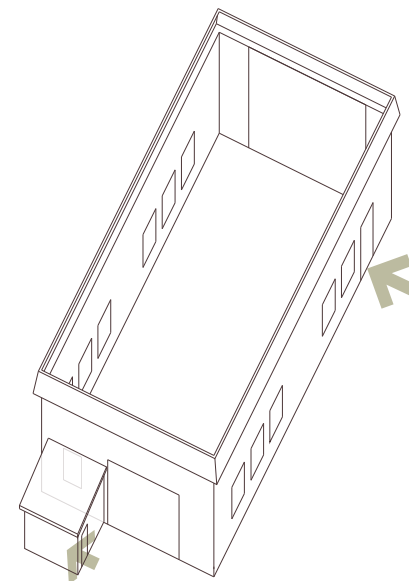
1958-77

Plateverksted bygget på kaien av Johan Drage A/S. Bygningen har porter i nord og sør, og en dør midt fasaden i øst. Verkstedet blir ødelagt når en kran faller over bygningen.

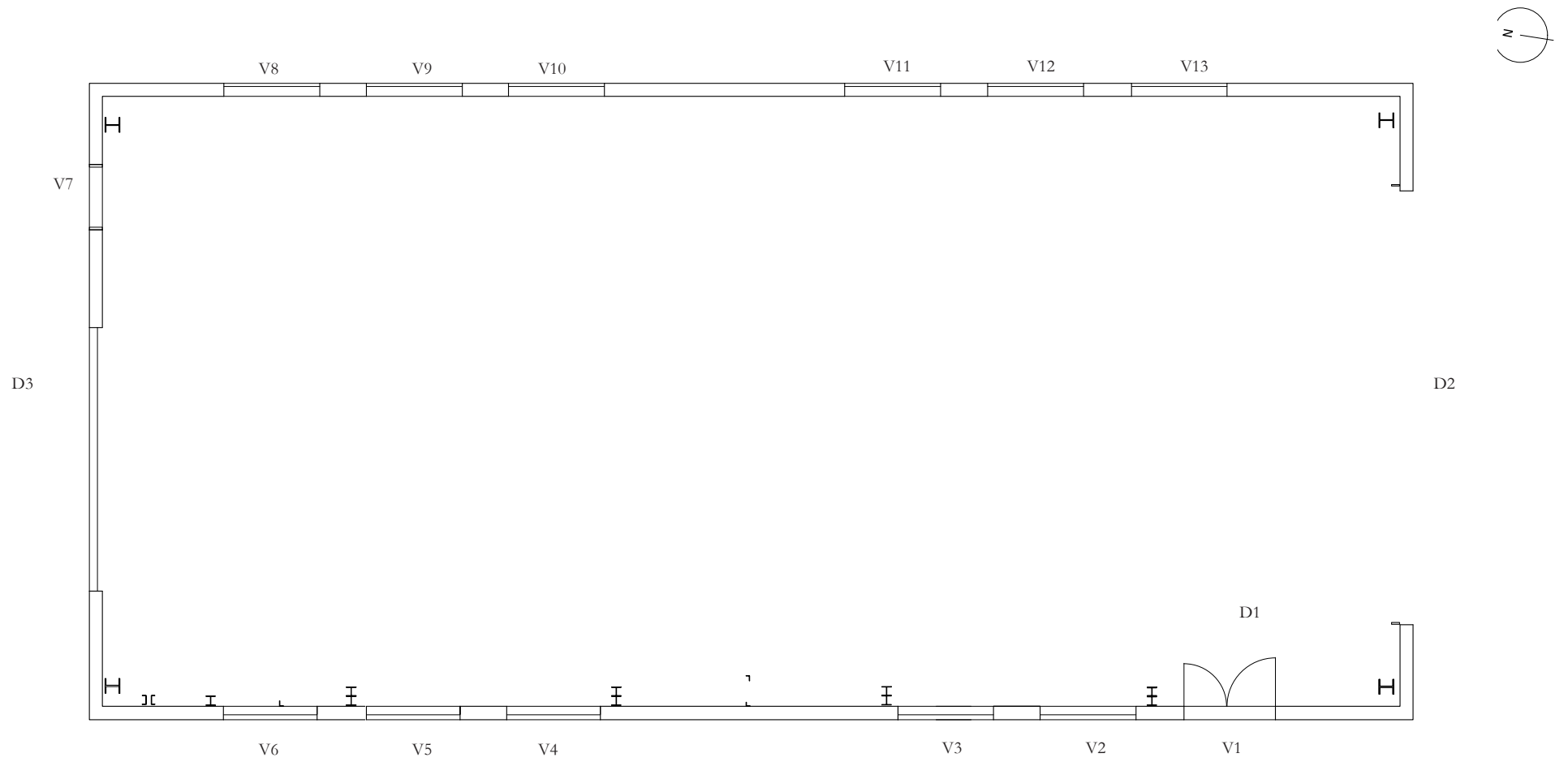
1982-93

Bygningen blir gjenoppbygget, og får flatt tak. Porten i nord blir større, med rulleport. Spor i veggen viser at det har vært en rulleport også i sør. Døren i østveggen blir flyttet mot nord. Traverskran. Tilbygg i sør ble trolig oppført i denne perioden.

1993-2012

Johan Drage A/S går konkurs. Bygningen har vært lager for sand i de senere år, og er nå brukt som lager for utstyr som har stått i Drageverftet. Porten i sør blir ødelagt og etter hvert forblendet med en trevegg. Port i nord er ødelagt, men står fremdeles.

Eksteriørfoto. 1) Fasade sør, 2) Fasade vest, 3) Fasade nord, 4) Fasade øst.

32 Interiør mot syd. Porten i sørveggen er skiftet ut med en lettvegg i tre, bindingsverk kledd på utsiden med trepanel.

Navn: Nerverkstedet

Byggeår: 1958/1982

Eier: Saltdal kommune

Bruk: Lager

Opprinnelig bruk: Plateverksted/båtbygging

KONSTRUKSJON OG MATERIAL

Dekket er støpt betong mot grunnen, med tre innstøpte jernbånd i lengderetningen. Veggene er bygget i betongstein og lecamur. Takkonstruksjonen er av stålbjelker og trebjelker, understøttet av stålsøyler synlig på innsiden.

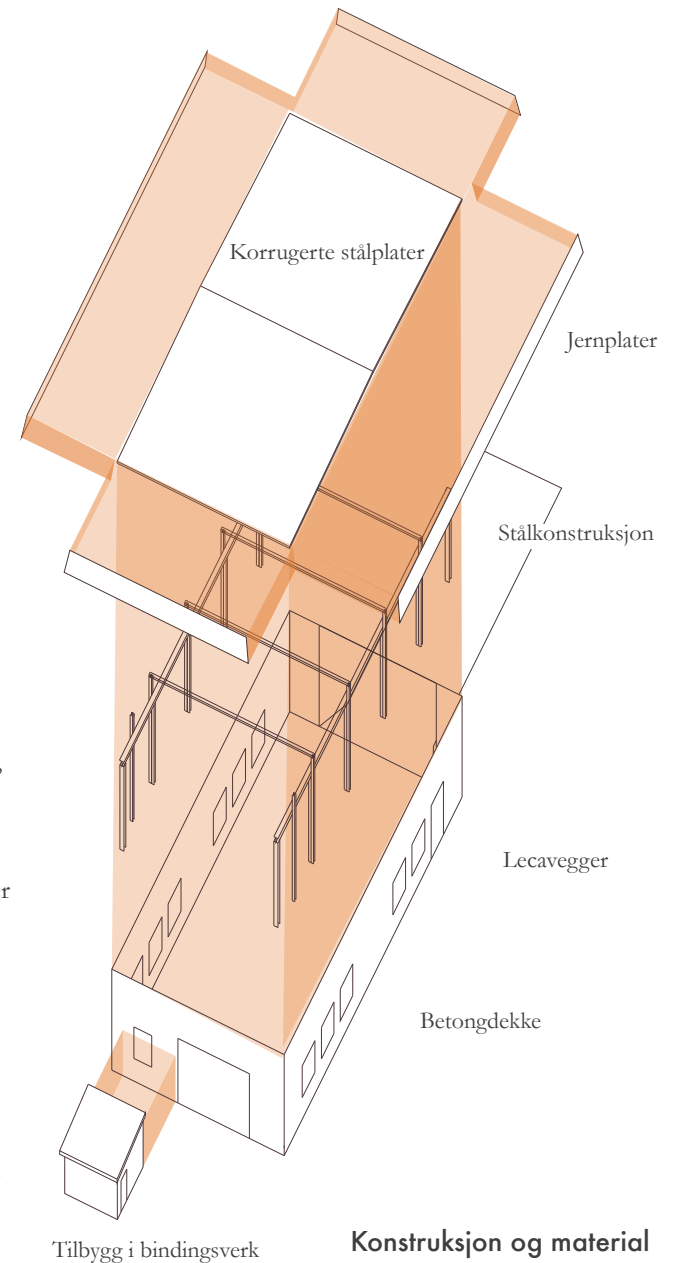
Inntill sørveggen er det et tilbygg i tre med dør fra utsiden.

De delene av veggene som består av betongstein er malt, delene av lecastein er umalt. Himlingen er av sponplater med synlig kassekonstruksjon. Lydabsorbenter i isolasjonsmateriale er montert på.

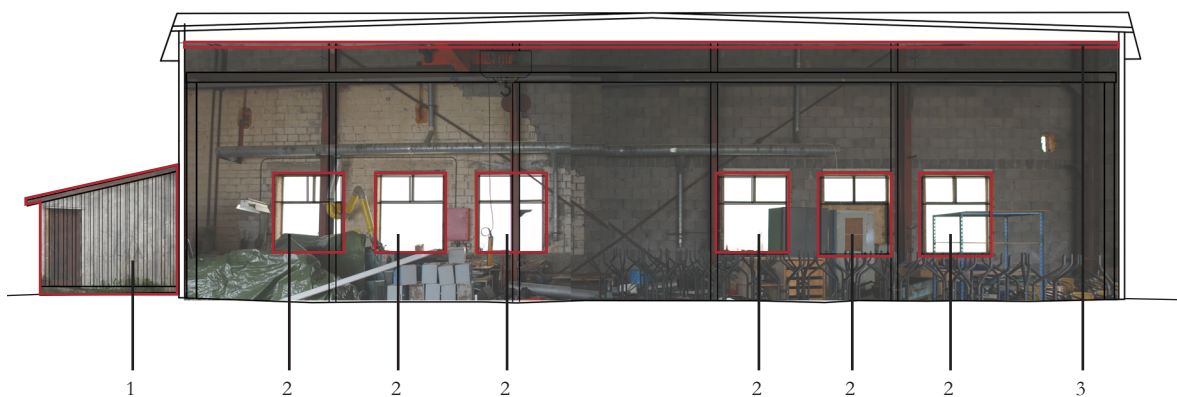
Veggene er dekket med puss utvendig. Kanten på taket er av store jernplater, trolig maken som brukt i båtbygging. Taket er tekket med korrugerte stålplater.

Vinduene er av tre forskjellige typer. De har ni ruter, seks ruter eller tre ruter. Rammer og sprosser i tre med polykarbonatplater som glass. Fastvindu.

Det finnes tre dører i Nerverkstedet, en dobbeldør i jern og to garasjedører. Den ene garasjedøren er fjernet og er erstattet med en trevegg. Traverskran 8 tonn.

OPPSUMMERING AV TILSTAND OG TILTAK

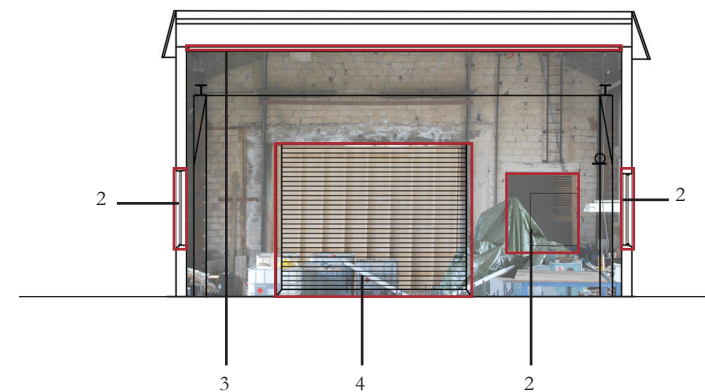

1 Tilbygg i tre. Ukjent funksjon. Malingslitt, men ellers i ok stand.

Vinduer mangler enkelte steder pleksiglass. Vannbrett og treverk er delvis skadet og/eller malingslitt. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

Himlingsplater og lydabsorbenter er skadet av fukt. Skiftes ut.

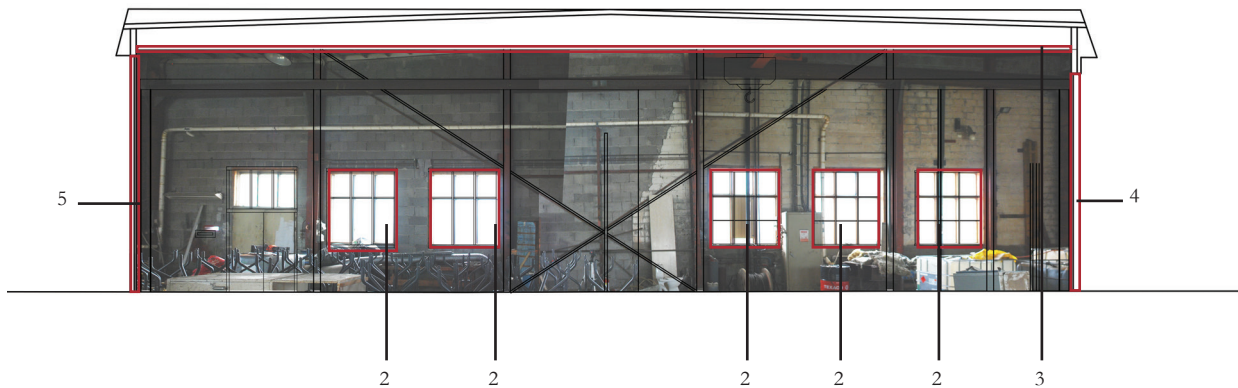
3

2 Vinduer mangler enkelte steder pleksiglass. Vannbrett og treverk er delvis skadet og/eller malingslitt. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

3 Himlingsplater og lydabsorbenter er skadet av fukt. Skiftes ut.

Portåpning med trekonstruksjon og liggende trekledning. Treverk er i bra stand. Fungerer som vegg, og ikke som port. Fjernes og erstattes med port.

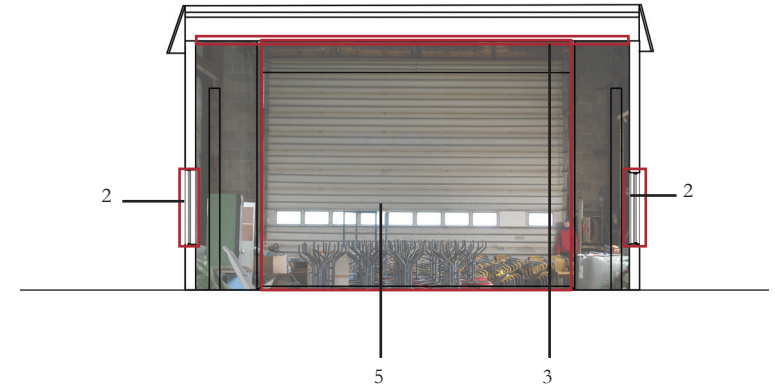

2 Vinduer mangler enkelte steder pleksiglass. Vannbrett og treverk er delvis skadet og/eller malingslitt. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

3 Himlingsplater og lydabsorbenter er skadet av fukt. Skiftes ut.

4 Portåpning med trekonstruksjon og liggende trekledning. Treverk er i bra stand. Fungerer som vegg, og ikke som port. Fjernes og erstattes med port.

5 Leddet rulleport. Ikke mulig å åpne, og porten er deformert enkelte steder. Skiftes ut med ny port.

2 Vinduer mangler enkelte steder pleksiglass. Vannbrett og treverk er delvis skadet og/eller malingslitt. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

3 Himlingsplater og lydabsorbenter er skadet av fukt. Skiftes ut.

5 Leddet rulleport. Ikke mulig å åpne, og porten er deformert enkelte steder. Skiftes ut med ny port.

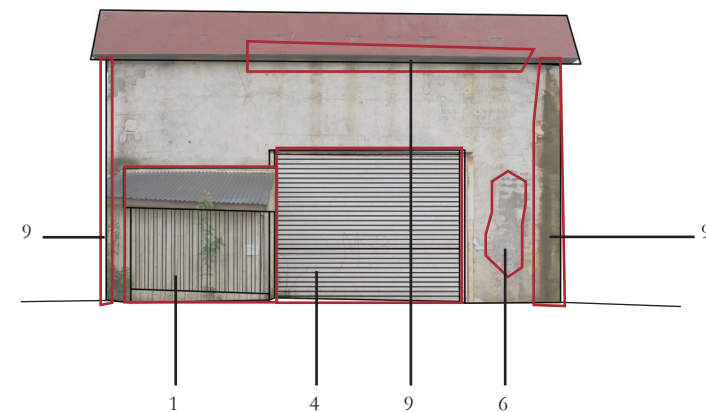
1 Tilbygg i tre. Ukjent funksjon. Malingsslott, men ellers i ok stand.

2 Vinduer mangler enkelte steder glass. Vannbrett og treverk er delvis skadet og/eller malingsslott. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

6 Murpuss flasser. Ny puss legges, og males etterpå.

7 Markfukt har resultert i flass i maling og puss. Vegetasjon fjernes, og det legges grunnmursmatte. Fasade pusses ned. Ny puss og maling.

8 Krakelering i murpuss. Ny puss legges, og males etterpå.

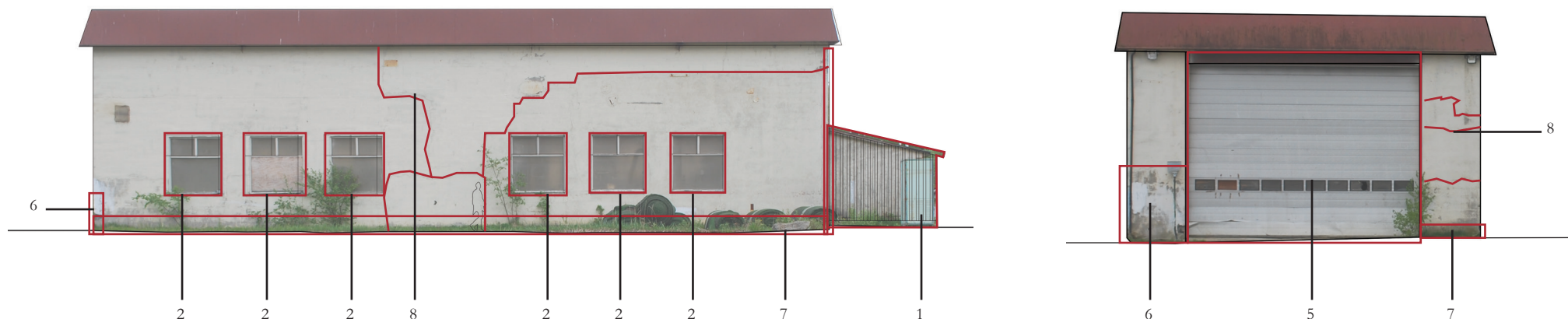

1 Tilbygg i tre. Ukjent funksjon. Malingsslott, men ellers i ok stand.

4 Portåpning med trekonstruksjon og liggende trekledning. Treverk er i bra stand. Fungerer som vegg, og ikke som port. Fjernes og erstattes med port.

6 Murpuss flasser. Ny puss legges, og males etterpå.

9 Sopp og grønske ved lekkasjepunkt i tak. Fasaden renses, og får så ny puss og maling.

1 Tilbygg i tre. Ukjent funksjon. Malingsslitt, men ellers i ok stand.

Vinduer mangler enkelte steder glass. Vannbrett og treverk er

2 delvis skadet og/eller malingsslitt. Vinduer med karm og ramme skiftes ut, eller repareres.

Murpuss flasser. Ny puss legges, og males etterpå.

6 Markfukt har resultert i flass i maling og puss. Vegetasjon fjernes, og det legges grunnmursmatte. Fasade pusses ned. Ny puss og maling.

Krakelering i murpuss. Ny puss legges, og males etterpå.

8 Sopp og grønske ved lekkasjepunkt i tak. Fasaden renses, og får så ny puss og maling.

9

5 Leddet rulleport. Ikke mulig å åpne, og porten er deformert enkelte steder. Skiftes ut med ny port.

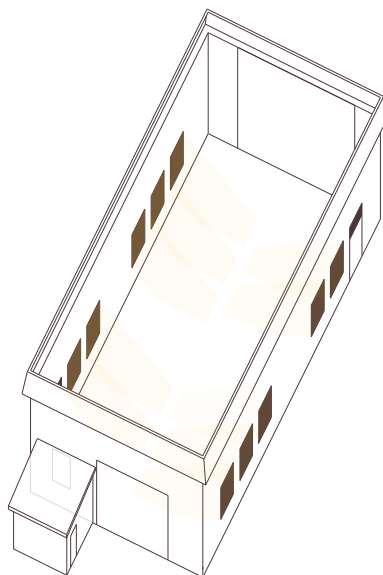
6 Murpuss flasser. Ny puss legges, og males etterpå.

7 Markfukt har resultert i flass i maling og puss. Vegetasjon fjernes, og det legges grunnmursmatte. Fasade pusses ned. Ny puss og maling.

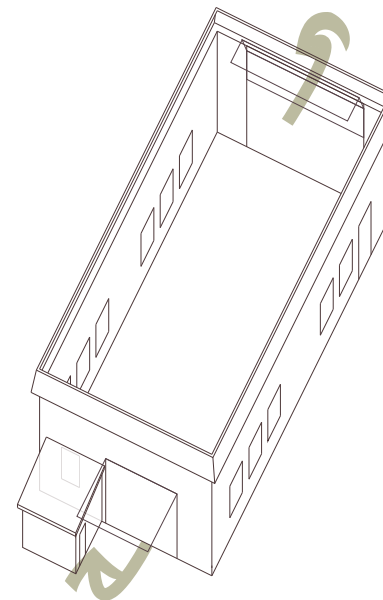
8 Krakelering i murpuss. Ny puss legges, og males etterpå.

KVALITETER

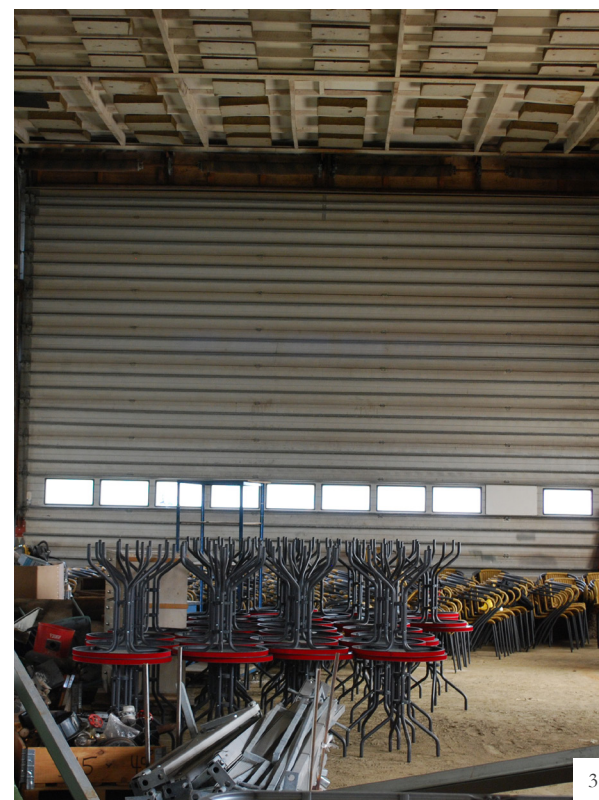
- + rektangulært volum
- volumet blir ødelagt av et tilbygg på utsiden
- tilbygget er i tre og har pulttak, passer ikke sammen med hovedbygningen og gir fukt på veggene
- + røde jernplater som kant på taket, trolig produsert i bygningen
- + Rektangulært rom uten forstyrrende elementer
- + jernarmering i betongdekkedecke
- + lesbar historie i vegger – gamle og nye betongsteiner
- + Store dører mot sør og nord gir muligheter
- + Mange, store vinduer mot øst og vest gir godt dagslys.
- Vinduene er høyt oppe og i polykarbonat, så det er ingen utsyn eller innsyn
- fuktskader i himling. Taket er lekk.
- + Traverskran, opprinnelig
- + installasjoner

Vinduer

Porter

1) Eksteriør: Sprekkdannelse i puss/mur, vestfasade. 2) Interiør: Tydlig skille mellom hvitmalt betongstein og umalt lecastein. Vi antar at betongsteinen er fra 1958 og lecasteinen fra gjenoppbyggingen i 1982. 3) Port i nord fungerer ikke. Himlingen har fuktskader.

VERDIER

Fortellerverdi 5

Bygningen har høy fortellerverdi: Man ser tydelig, mest tydelig på innside, at det er en gammel og en ny del, og at den gamle delen hadde saltak. Det er flere generasjoner vinduer, der tre av dem muligens er originale. Tilbygg er nyere, fordi det blokkerer et vindu og har annen utførelse. Døren på midten har blitt gjenmurt, og en ny er åpnet lenger nord.

Bruksverdi 3

Gode dagslysforhold, mulig å skifte glass/vindu for å få utsyn. Lite isolert. Kan brukes som verksted eller lager uten store endringer. Kran kan muligens repareres, og gasjeportene kan byttes ut til noe som fungerer. Bygningen, med det store rektangulære rommet med betonggulv, er fleksibelt og ikke spesifikt for båtbygging.

Kvalitetsverdi 2

Material - Det er tatt i bruk nye materialer men med gammel form – sprossevindu og saltak. Funksjonalitet. Stort sett ikke lokale material, betongstein. Jernplater lokale. Håndverk – Dersom båtbyggere har bygget dette, viser

Kirsten klatrer i en lagerhylle.

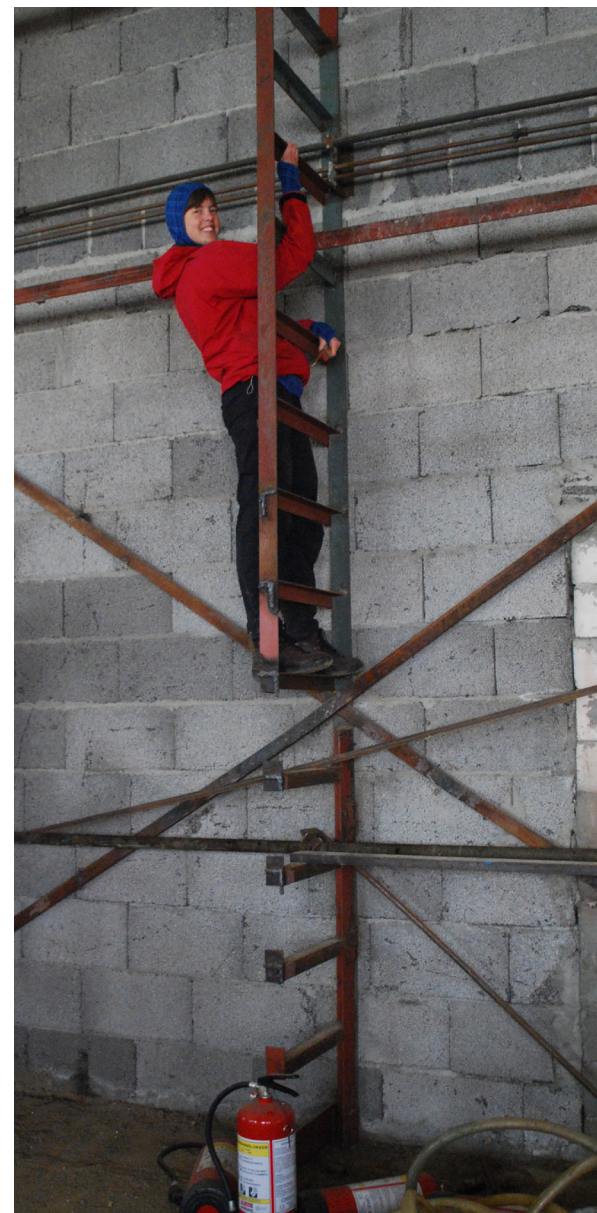
det at de har økt kunnskap – muring, stål og jernplat. Byggeskikk - Det nyere flate taket er typisk for industri etter 70-tallet. Inspirasjon og uttrykk hentet fra andre områder. Kunne stått hvor som helst, innland, utland, Norge, Tyskland...

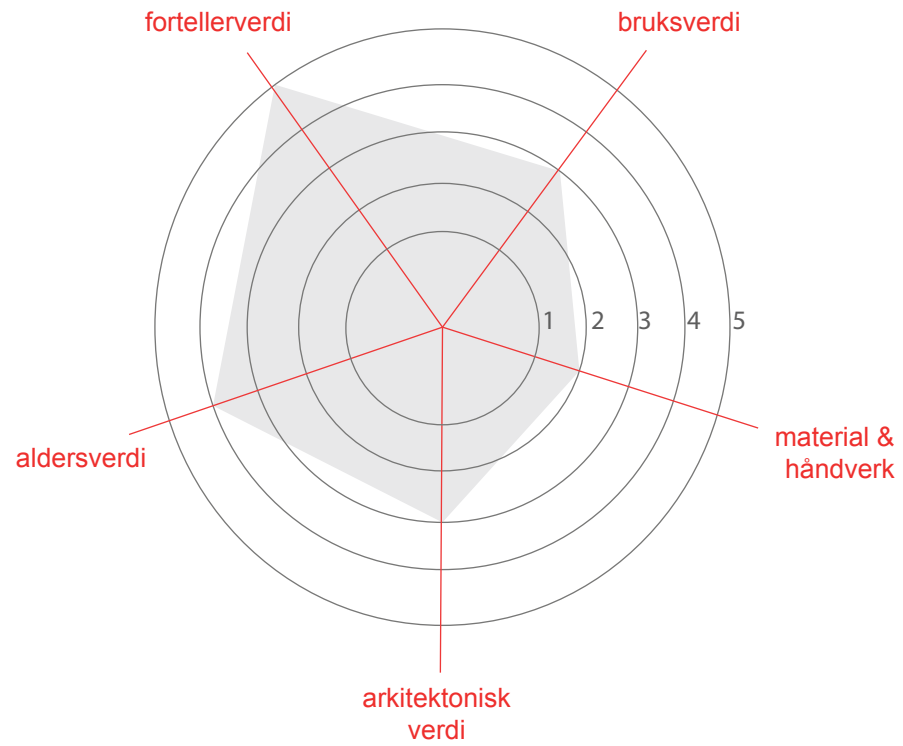
Aldersverdi 4

Malingsflass, sprekker i murpuss, grønnske, rust og knuste vinduer gir bygningen relativt høy aldersverdi. Aldersverdien er dog ikke særlig viktig å ta vare på.

Arkitektonisk verdi 3

Proporsjoner i fasaden, harmonisk forhold mellom vindu og vegg. Et stramt og enkelt uttrykk som kommer av valg av material, betongstein. Gjennomlys. Fin beliggenhet med åpent kaiområde rundt. Utsikt utover fjorden. Estetisk jernkant på tak, den røde jernfargen står godt sammen med den hvite pussen. Funksjonaliteten har økt ved at døren i øst-fasaden har blitt flyttet.

Nerverkstedet (1958/1982)

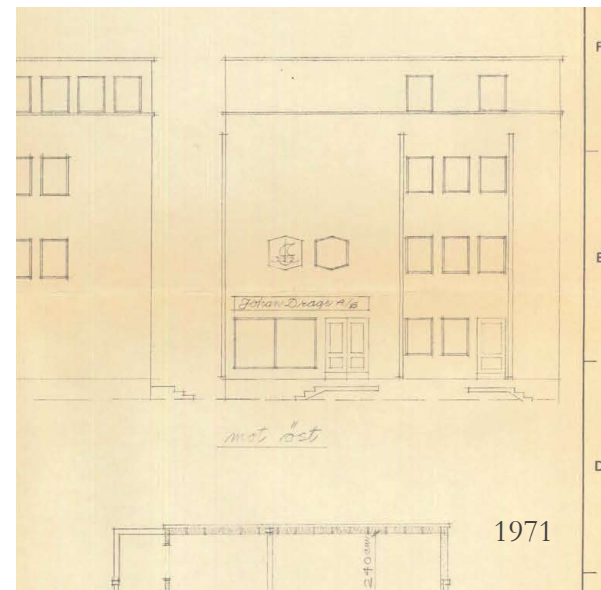
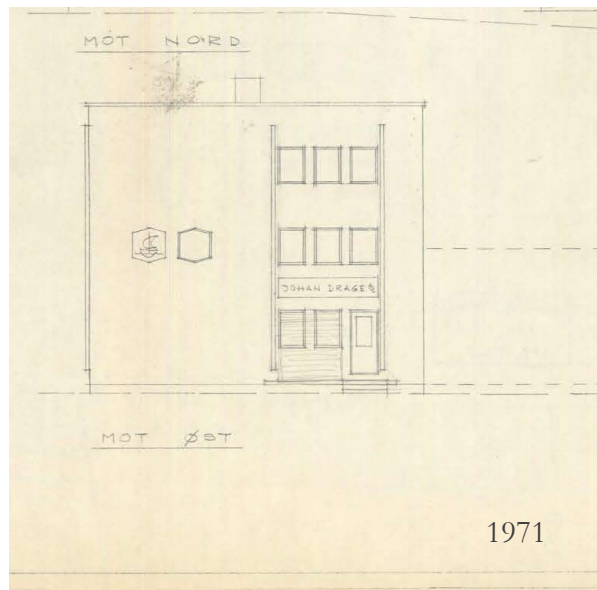
Drageverftet (1971/1977)

Liengnaustet (1956)

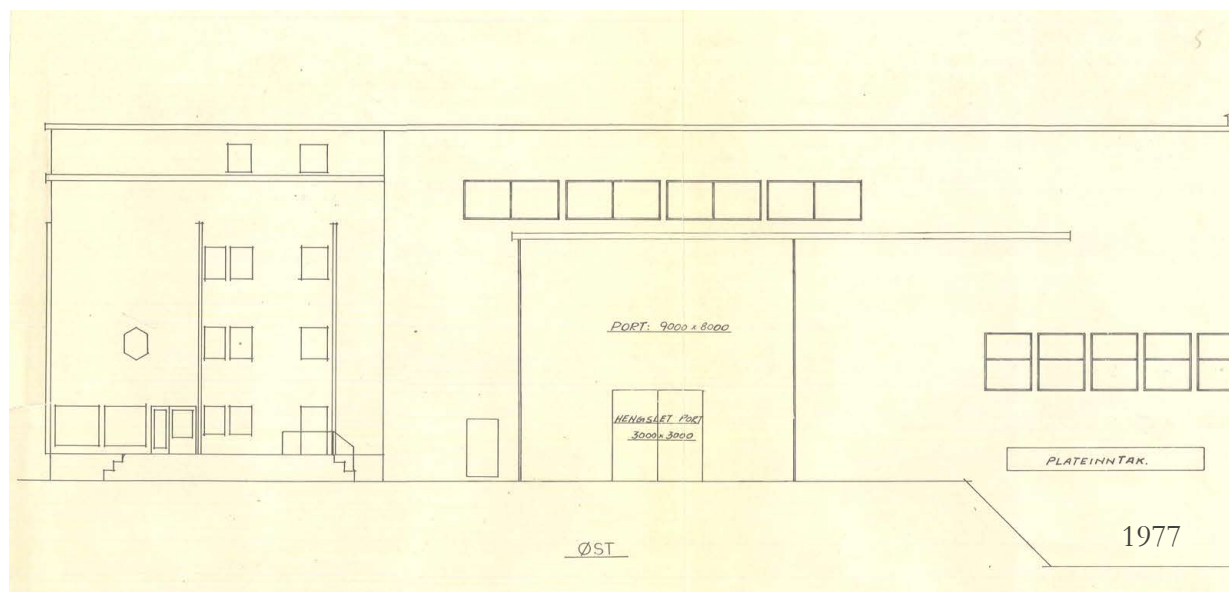
Drageverftet består av to deler, administrasjonsbygget fra 1971 og verkstedhallen fra 1977, begge oppført av Johan Drage A/S. Administrasjonsbygget er i fire etasjer pluss kjeller. Verkstedhallen har kjeller og loft i den ene delen. Flate tak.

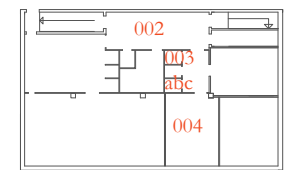
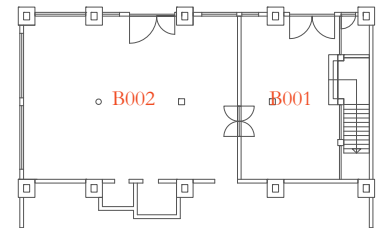
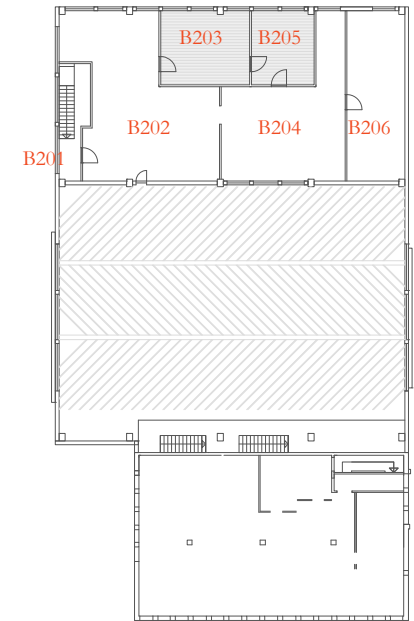
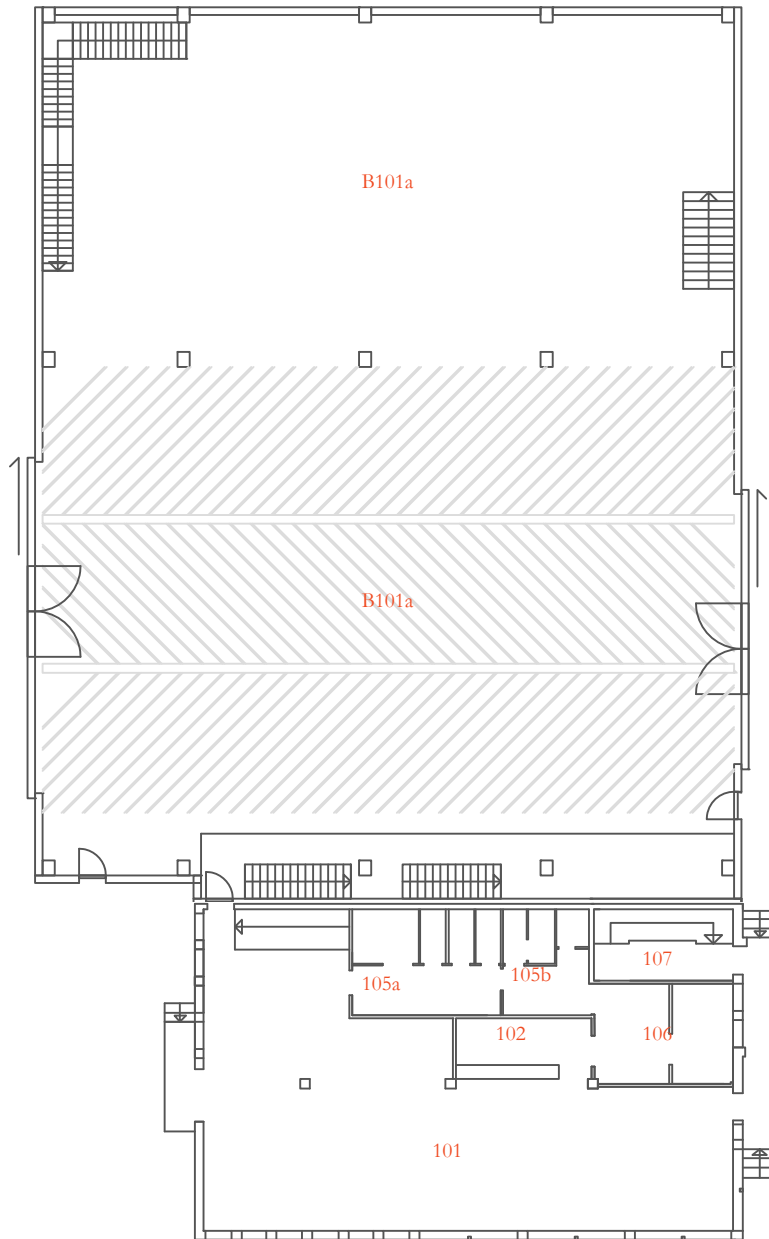
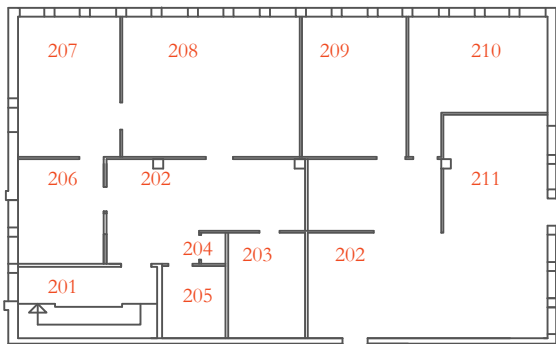
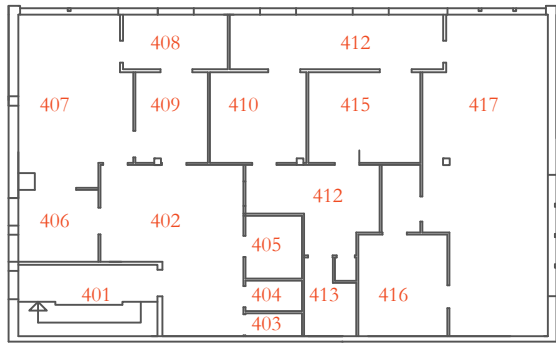

HISTORIE

Administrasjonsbygget ble først oppført i tre etasjer, for å så få dispensasjon for en fjerde etasje samme år. Dette ser vi tydelig, ved at det går en kant mellom tredje og fjerde etasje, at vinduene har en plassering som bryter med resten av fasaden. Altanene, i fjerde etasje mot sør, er bygget inn med trekledning.

For at den nye verkstedhallen skulle bli oppført måtte Strandgata legges om og mekanisk verksted rives. Mekanisk verksted ble da flyttet til kjelleren.

1

2

3

4

5

Interiørfoto. Drageverftet har mange varierte rom. 1) Rom 101, brukt til kafé under arrangementer, 2) Kontor i tredje etasje står ubrukt, 3) Dens store verkstedhallen blir brukt til konserter. 4) Loftet over verkstedhallen, der snekkerne holdt til, er ikke i bruk idag. 5) I kjelleren har kulturskolen arrangert barneteater.

Navn: Drageverftet

Byggeår: 1971/1977

Eier: Saltdal kommune

Bruk: Kulturformål

KONSTRUKSJON OG MATERIAL

I administrasjonsbygget er det plasstøpt betong i fundament, dekker, søyler og vegger. Hvit murpuss på utside. Lettvegger i forskjellige materialer, modulsystem/trekonstruksjon med kledning eller plater.

Vinduene er topphengslet, like dimensjoner med unntak av ett karakteristisk sekskantet vindu over inngangen til butikken. To lags glass. Store fastvinduer i første etasje. Ytterdører i tre med glassfelt. Innvendige dører i laminat, aluminiumsdører i trapperom.

Verkstedhallen har plasstøpt betong i fundament. Dekker i første etasje er støpt, delvis med armert med stålprofiler i karakteristisk mønster. Dekker i tredje etasje er prefabrikert. Prefabrikerte betongsøyler og - dragere. Yttervegger i lecablokker. Tak i korrugerte stålplater.

Fastvinduer med enkle pleksiglass. Utvendig store skyveporter med doble dører. Innvendig laminatdører og aluminiumsdører.

Åpne ledere og trapper i byggehallen, grønmalte - industripreg. Den originale trappen ned er stengt og en ny trapp er etablert nylig.

TILSTAND

Administrasjonsbygg: Tilstanden er generelt god. Fukt i tredje etasje, i tak mot sørvegg, bør utbedres. Fukt i enkelte vinduer. Noen bad og kjøkken trenger oppussing. I tredje etasje virker som noen har begynt å pusse opp men endt opp med å eksperimentere med maling på dører og vegger. Det lukter gift. Tredje etasje må totalrenoveres.

Verkstedhall: Noe fukt i vinduer, ellers er tilstanden generelt god.

BRUK

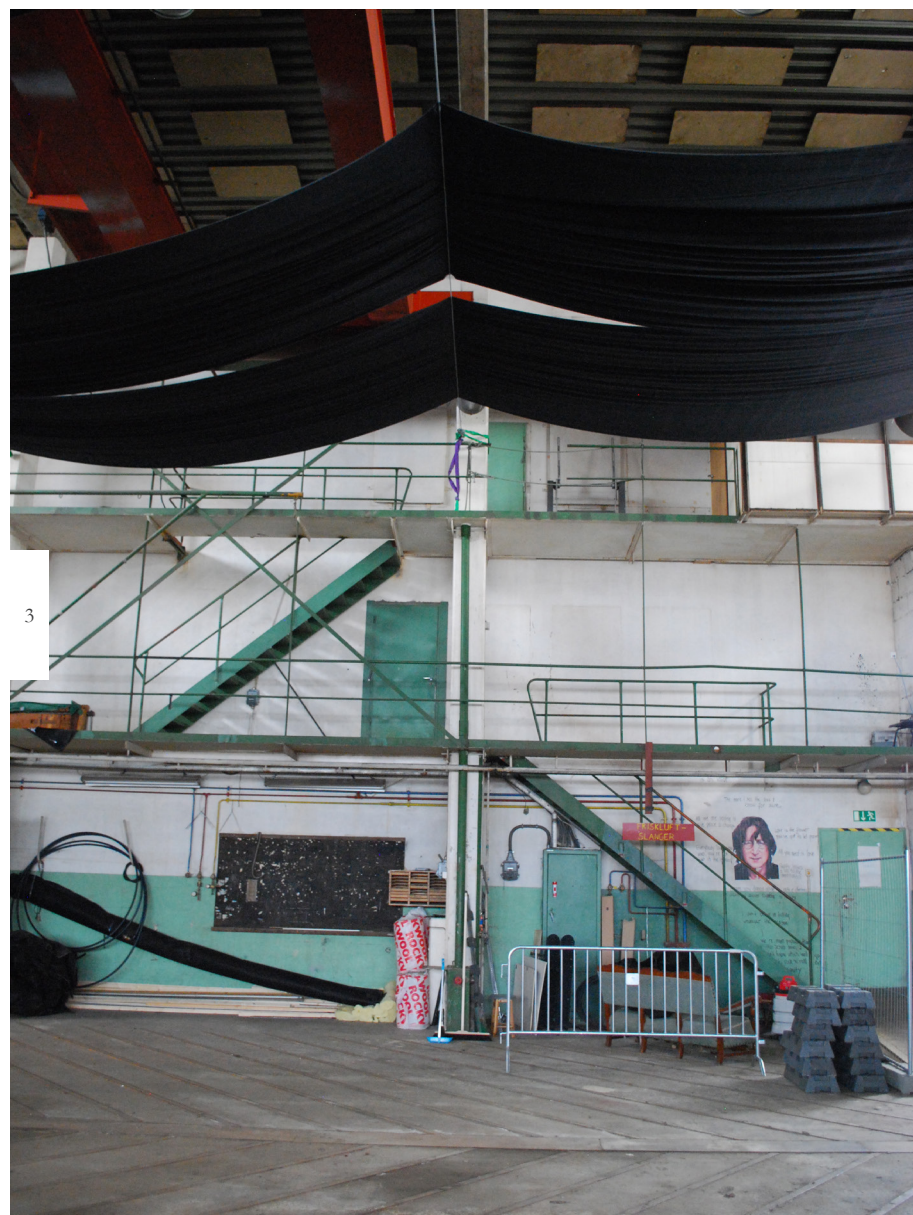
	Opprinnelig	Nå
1. etg	Butikk	Cafe, intimkonsert
2. etg	Kontor	Dugnadsgjeng
3. etg	Spisesal	Ikke i bruk
4. etg	Boliger	Back stage
Hall	Plateverksted	Konserthall
Kjeller	Mekaniskverksted	Liten sal
Loft	Snekkerverksted	Ikke i bruk

1

2

3

1) Inngangsparti. Sekskantet vindu over inngangsdør. Nytt tilbygg, forbindelse mellom backstage og scene. 2) Tredje etasje i administrasjonsbygget, rom delvis oppusset. 3) Ledere i verkstedhallen, mot administrasjonsbygget.

KVALITETER

De to bygningene fungerer godt sammen: De er like høye med flate tak. Materialet er forskjellig, betong og betongstein, men pussen gir dem et lignende uttrykk. Vinduene gir et rytmisk mønster, da hver bygning har vinduer i like dimensjoner. I fjerde etasje i administrasjonsbygget brytes mønsteret.

Ytterdørene i administrasjonsbygget er av høy kvalitet, og trappene opp mot dørene er minimalistiske i betong – typisk for funksjonalismen. Ett vindu skiller seg ut i form, ikke i material og utførelse – det er sekskantet.

Søylene er synlig i sørfasaden.

De store portene kobler seg på Standgata.

Nyere tilbygg i tre med dører og sprossevindu bryter med resten av fasaden. En pragmatisk standardløsning bygget for festivaldriften.

Administrasjonsbygget

I tegningsmaterialet fremstår planen som gjennomtenkt og fleksibel, med gode dagslysforhold, romstørrelser og fleksibilitet. Søyلة-dekke konstruksjonen gjør at innvendige vegger enkelt kan flyttes på. Dette har også blitt gjort. Trapperommet er et godt rom å være i, alt i plassøpt betong med smijernsrekkeverk. Store vinduer

mot adkomstområdet gir henvendelse ut, men henvendelsen skjer vekk fra sentrum.

Den eksisterende planløsningen har dårligere dagslysforhold. Rommene har blitt mindre, og færre av dem har utsyn. Det er dårlig kvalitet i material og håndverk, og det er brukt mange forskjellige løsninger. Det fremstår som en klattvis oppussing har funnet sted, og noen steder grenser det til vandalisme

Vi foreslår at inventar i andre og tredje etasje rives, og at nye planløsninger eventuelt tilbakeføring til opprinnelig planløsning gjennomføres dersom det passer til ny funksjon. Toaletter i første etasje kunne også hatt en annen plassering og materialer av høyere kvalitet.

Verkstedhallen

Halve dekket i verkstedhallen har armering i et karakteristisk mønster. Dette bør ikke tildekkes. Svalgang med ledere og trapper binder sammen det store rommet med etasjene i administrasjonsbygget. Det er mange vinduer, de gir dagslys med ikke innsyn. Verkstedhallen har to forskjellige romhøyder. I den laveste delen er det loft og kjeller.

Loftet har flott utsikt mot nord, over kaiområdet og

Nerverkstedet. Noen rom har tregulv. I kjelleren er det vinduer og dører som gir rikelig kontakt ut. Trapp mot loft er i grønnmalt stål, og oppfyller nok ingen krav.

Trapp mot kjeller har blitt flyttet på i forbindelse med festivaldrift, og den originale betongtrappen har blitt erstattet av en gråmalt trapp i tre – en standardløsning.

I bygningen finnes rør med forskjellige farger og andre installasjoner fra drift som bør bevares. Noen ting har blitt flyttet på, og kan gi historieforsalskning. I første etasje er satt inn nye toaletter i gangarealet i forbindelse med Blåfrostfestivalen. Dette virker som en pragmatisk løsning. Dobåsene er av billigste og enkleste kvalitet, og plasseringen bryter med planen.

Leidere, trapper, traverskran og armeringsmønster i verkstedhallen bør bevares.

1

2

3

Detaljer: 1) Rørsystem i verkstedhallen, 2) Armering i gulv i verkstedhallen 3) Smijensrekkverk i administrasjonsbygget.

VERDIER

Fortellerverdi 2

Festivaldriften har gjort en del kosmetiske endringer, som hvitmaling av gulv, vegger og tak, både laminat og betong, som også har tatt med seg de fargede rørene. Det er uklart hvilke elementer som har blitt flyttet på for festivalens skyld. Dette forringer fortellerverdien. Men noen endringer har god lesbarhet, som de nye toalettene, den nye trappen og det nye tilbygget. Standardløsningene avslører at de er bygget i nyere tid. Drageverftet har derfor relativt lav fortellerverdi.

Bruksverdi 4

Bygningen har potensial for bruk, men vedlikehold og økt tilgjengelighet trengs. Flexibilitet og elastisitet gjør at bygningen kan brukes til forskjellige aktiviteter. Det kan være behov for etterisolering og skift av vinduer, avhengig av bruk.

Kvalitetsverdi 3 - Material – Håndverk – Byggeskikk

Det originale har veldig høy kvalitet, med gjennomtenkt, funksjonell planløsning, høy kvalitet i material og håndverk. Nyere endringer har billigere og mer pragma-

tiske løsninger, som er resultatet av et kortsiktig behov og dårlig økonomi.

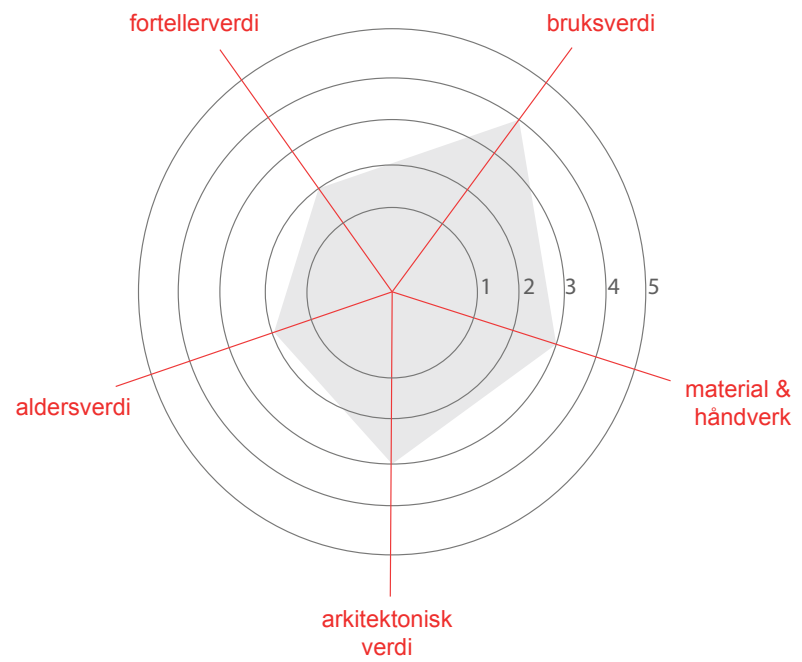
Aldersverdi 2

Bygningen har varierende aldersverdi. Fasaden har mest aldersverdi, da interiøret har blitt gjenstand for kosmetiske endringer.

Arkitektonisk verdi 3

Administrasjonsbygget har opprinnelig høy arkitektonisk verdi, men den har blitt forringet av endringer som har blitt gjort opp igjennom årene. Verkstedhallen har noe lavere arkitektonisk verdi originalt, som også har blitt forringet.

Nerverkstedet (1958/1982)

Drageverftet (1971/1977)

Liengnaustet ble bygget i 1956 for båtbygger John Lieng. Bygningen består i hovedsak av ett rom med tilbygg langs vestfasaden. Saltak med gavel mot fjorden.

Liengnaustet (1956)

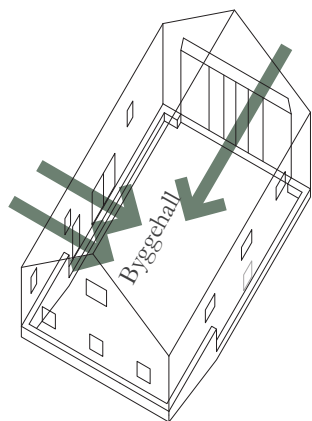
HISTORIE

Bygningen ble bygget i 1956, med formål som båtbyggerhall. Konstruksjonen varierer: I nord er det mer fri høyde, kanskje av praktiske årsaker (for å gjøre plass til styrhus eller lette arbeidet).

Hovedrommet har jordguly, et spanteplan og plattinger. Bildet fra 1959-1962 viser bygging av spanter. I sør-østre hjørne er det et lite rom, brukt til kontor i følge Tore Bentsen, som jobbet på Drage A/S i 40 år. Langs veggen på vestsiden er det et tilbygg brukt til materiallager, som Tore mener må ha blitt oppført kort tid etter naustet ble

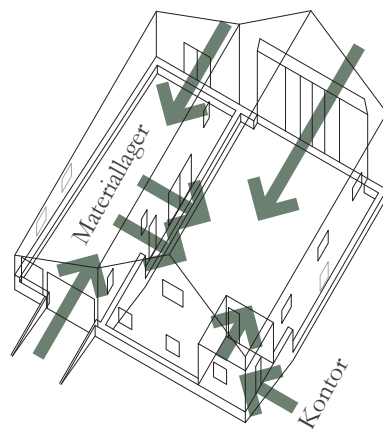
bygget ("man kan jo ikke bygge båter uten å ha et tørkelager"). Bildet fra 1969-1970 viser Liengnaustet med materiallageret.

I 1962 ble Lieng fusjonert med Johan Drage A/S (Kristiansen). I følge Tore Bentsen har Liengnaustet siden det blitt brukt som lager, og at hemsen som går langs vestveggen og nordveggen ble oppført til lagring.

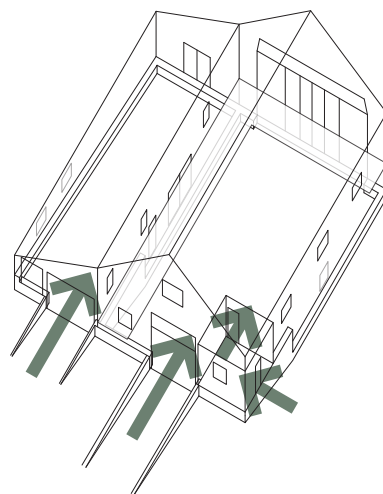
1956

Båtbygger Johan Lieng bygger en båthøll. Båthøllen erstatter det laftede naustet som stod her tidligere.

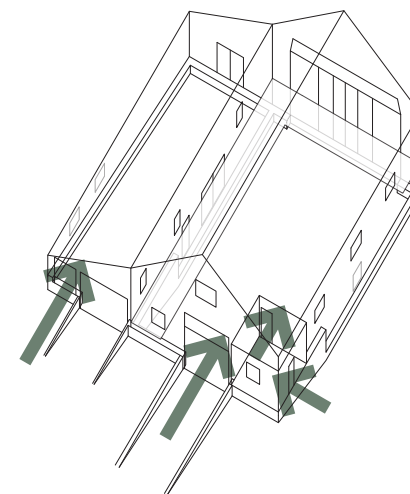
1956-62

Lieng utvider trolig raskt med et materiallager og senere et kontor.

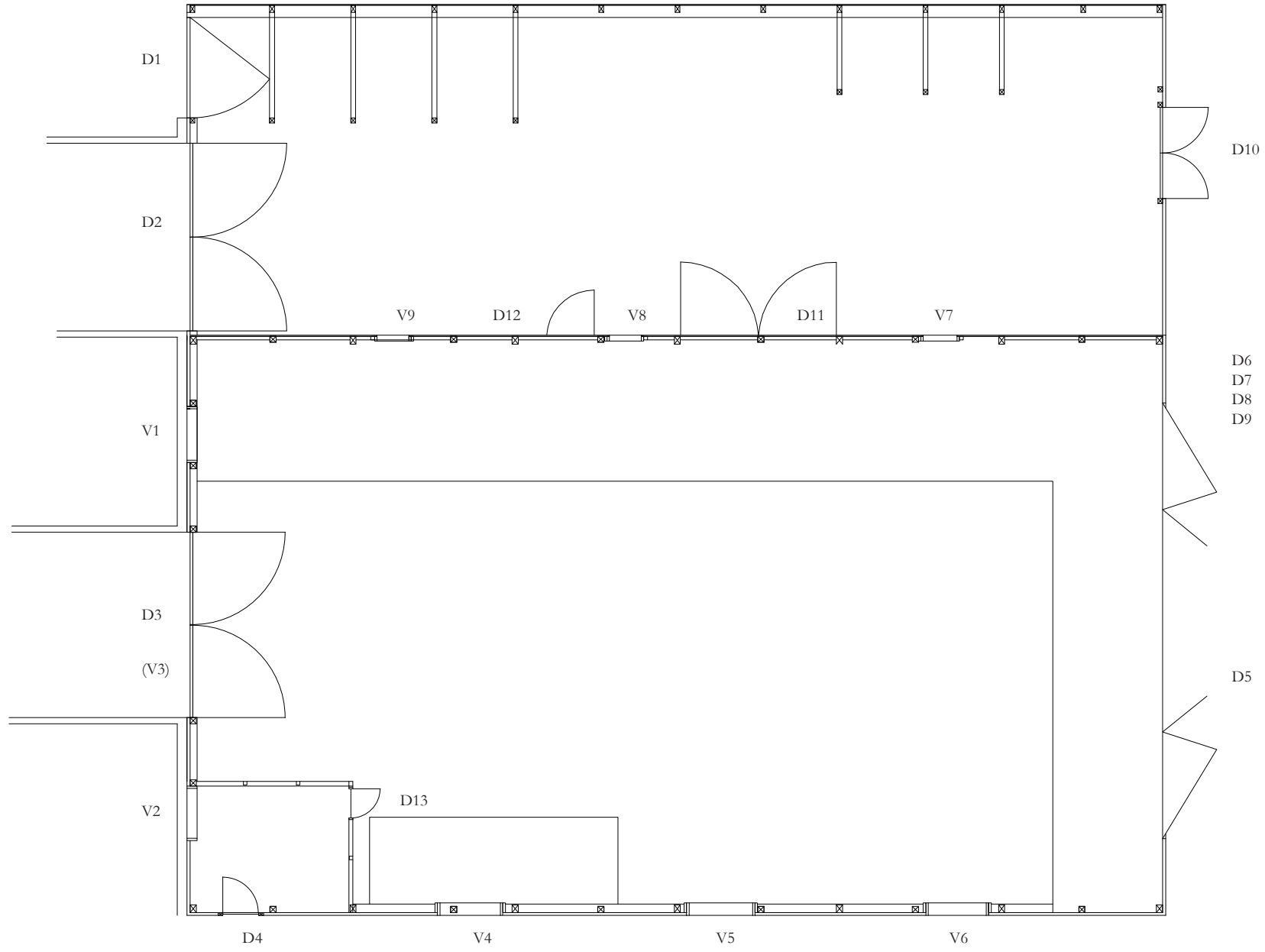
1962-93

Etter at Lieng legger ned blir bygningen solgt til Johan Drage A/S. Da blir bygningen brukt til lager. Det blir bygget en hems langs midtveggen og nordveggen for lagring, og etter hvert satt store dører inn i sør.

1993-2012

Idag er bygningen fremdeles brukt til lager. Materiallageret blir brukt til lagring av tømmer, trolig til båtreparasjon, mens høllen blir brukt til lagring av utstyr flyttet fra Drageveftet.

1

2

3

4

Navn: Liengnaustet

Byggeår: 1956

Eier: Saltdal kommune

Tidligere bruk: Båtbygging, kontor og materiallager.

Bruk: Lager

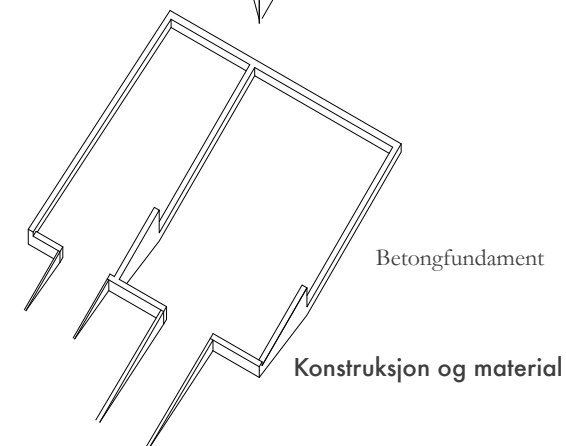
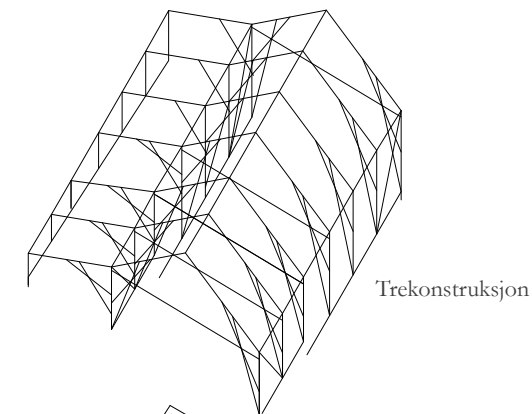
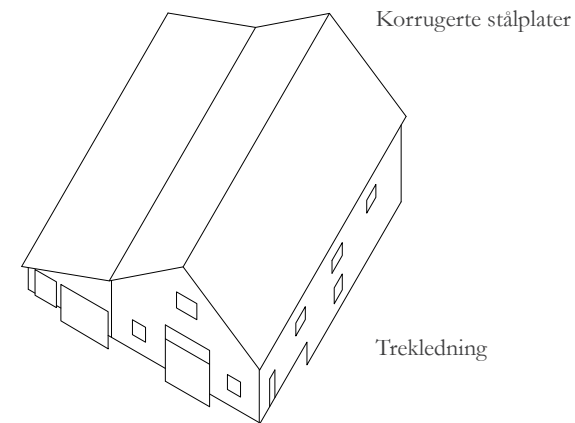
KONTRUKSJON OG MATERIAL

Dekket er jordgulfv og plattinger. Fundamentet er i plassenstøpt betong. Synlig trekonstruksjon og ytterkledning fra innsiden. Taket er i sinuskorrugerte stålplater. Bygningen er uisolert.

KVALITETER

- + Lyset filtreres i kledningen
- + Stor takhøyde
- + Synlig konstruksjon
- + Stor dør mot nord, ulike grader av åpning
- + Fine dører og vinduer mellom hovedrom og tilbygg (materiallager). Opprinnelig ytterdører. Dørene og vinduene blir skjermet for vær og vind av tilbygget
- + Jordgulfv og plattinger
- + Naturlig fjære bevart

- Kontoret i hjørnet og hems langs to sider forstyrrer rommets volum
- Hems sperrer dører.
- Viltvoksende vegetasjon – øker fuktproblemer på fasaden

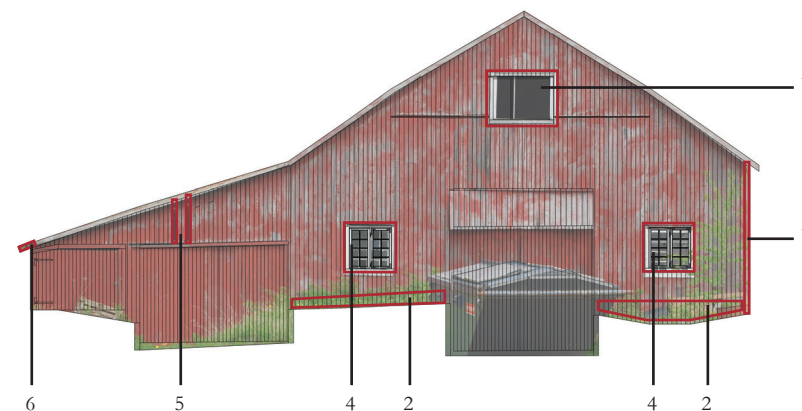

Liengnaustet består av tre rom: 1) verkstedhallen, som det største, opprinnelige rommet, 2) kontoret i hjørnet og 3) materiallageret som tilbygg på vestsiden.

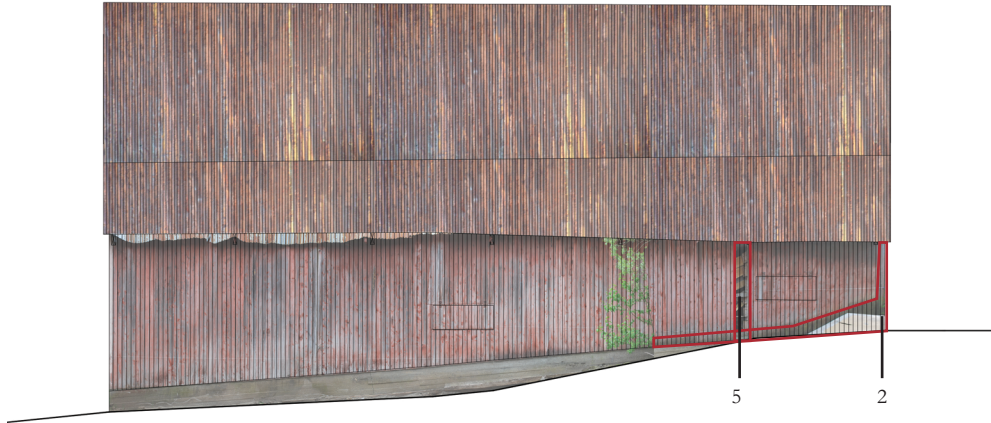
OPPSUMMERING AV TILSTAND OG TILTAK

- 1 Lister i hjørner er i dårlig stand. Bør skiftes ut.
- 2 Råtten og skada kledning ned mot terreng og mur. Skiftes ut og males.
- 3 Dør, og spesielt dørkarm er i dårlig stand. En del råte. Bør repareres eller skiftes ut.
- 4 Treverk i vinduskarm og - ramme er i dårlig stand. Glassruter er knust. Hele vinduer repareres, og treverk males.
- 5 Enkelte kledningsbord mangler helt eller delvis. Disse skiftes ut med tilsvarende bord, og males.

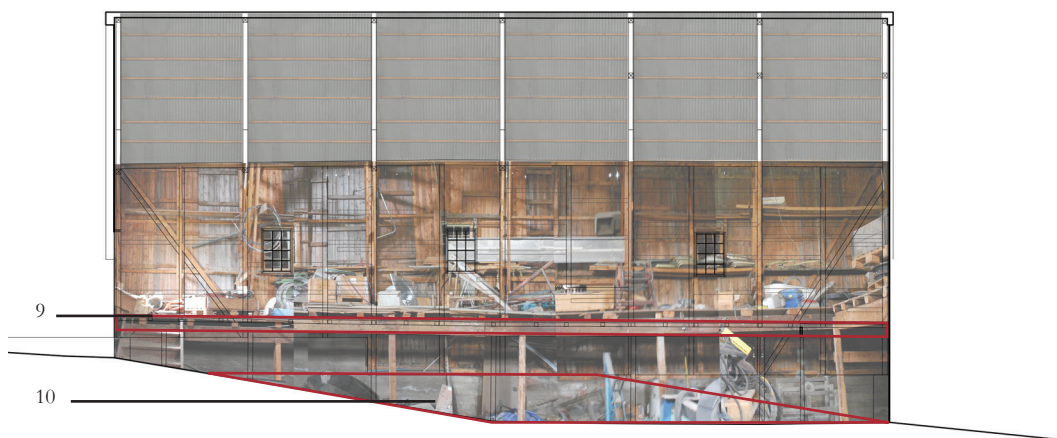
- 1 Lister i hjørner er i dårlig stand. Bør skiftes ut.
- 2 Råtten og skada kledning ned mot terreng og mur. Skiftes ut og males.
- 4 Treverk i vinduskarm og - ramme er i dårlig stand. Glassruter er knust. Hele vinduer repareres, og treverk males.
- 5 Enkelte kledningsbord mangler helt eller delvis. Disse skiftes ut med tilsvarende bord, og males.
- 6 Deler av vindski mangler. Vindski langs hele taket skiftes ut og males.

- 2 Råtten og skada kledning ned mot terreng og mur. Skiftes ut og males.
- 5 Enkelte kledningsbord mangler helt eller delvis. Disse skiftes ut med tilsvarende bord, og males.

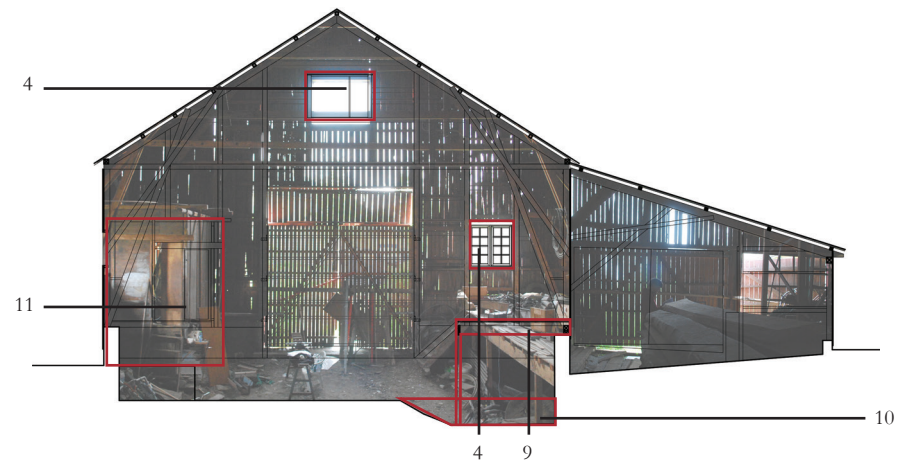
- 1 Lister i hjørner er i dårlig stand. Bør skiftes ut.
- 5 Enkelte kledningsbord mangler helt eller delvis. Disse skiftes ut med tilsvarende bord, og males.
- 6 Deler av vindski mangler. Vindski langs hele taket skiftes ut og males.
- 7 Store hengsla porter. Hengsler og beslag er delvis oppspist av rust. Skiftes ut med tilsvarende hengsler og metallbeslag. Eventuelle andre tiltak bør vurderes, slik at portene kan fungere - dvs åpnes og lukkes.
- 8 Ramme for dør er skadet. Reparere skade.

- 9 Hems er i dårlig stand. Dette gjelder både påler (konstruksjon) og plater. Rives.
- 10 Forsenking i jorgulv. Jordmasse fylles opp til nytt nivå (illustrert over), dvs opp til fundament og dører bak hemsen.

- 9 Hems er i dårlig stand. Dette gjelder både påler (konstruksjon) og plater. Rives.

- 4 Treverk i vinduskarm og - ramme er i dårlig stand. Glassruter er knust. Hele vinduer repareres, og treverk males.
 - 9 Hems er i dårlig stand. Dette gjelder både påler (konstruksjon) og plater. Rives.
 - 10 Forsenking i jørgulv. Jordmasse fylles opp til nytt nivå (illustrert over), dvs opp til fundament og dører bak hems.
- Rom (tidligere kontor) er av tilsvarende materialer som hems, og
- 11 i tilsvarende dårlig stand. Rives.

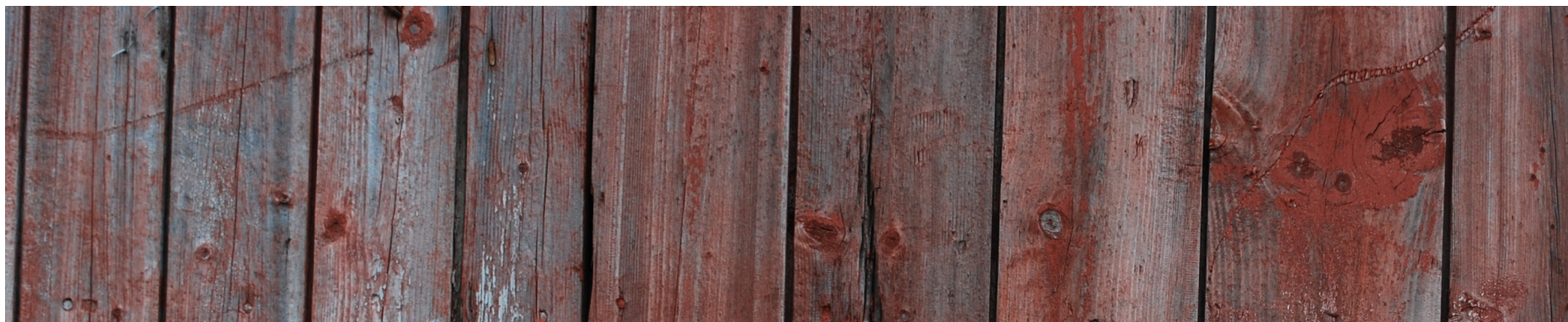

5

6

5) Hemslen sperrer dører mellom materiallager og hovedrom, samt dører i nordfasaden. I dårlig stand. 6) Inne i materiallageret. Tidligere yttervegg med forseggjorte dører.

VERDIER

Fortellerverdi

Bygningen har høy fortellerverdi. Stor lesbarhet. Kontor og materiallager er bygget til i senere tid da det ble avdekket behov for det. Hemsens er bygget etter bygningen ble tatt i bruk som lager. Ellers er det ingen forandringer.

Historisk verdi

Bygningen har relativt høy historisk verdi. Bygningen forteller om en endringstid i båtbyggingens historie. Før bygget man båtene på stranden. Så ble båtbyggingen flyttet inn, og Liengnaustet og de to andre naustene ble oppført. Liengnaustet ble ikke brukt som båtbyggeri i mer enn seks år. Da Lieng ble fusjonert med Johan Drage A/S, et større båtbyggeri ved siden av, ble naustet brukt som lager.

Bruksverdi

Bygningen har liten bruksverdi. Det at den er uisolert og har jordgolv er den største begrensningen. Den kan brukes som lager til gjenstander som ikke krever renslighet, riktig temperatur og fuktighet. Det har lite dagslys, som kan være gunstig for lagring. Det er et stort volum, men nå lite utnyttet i høyden.

Kvalitetsverdi

Håndverk: forteller noe om trebåtbygging, da bygningen trolig er oppført av båtbyggerne selv. Det er få avstivere, bemerket av Kai Linde, noe som forteller om kunnskapen – hvor lite som skal til. Tilstandsrapport utarbeidet for Saltdal kommune i 2010 sier at det er uvanlig med ”skråavstivere i kryss” i området.

Material: Tre. Trolig lokalt tømmer fra lokal sag. De har nok valgt tre fordi det var det som var vanlig i området på den tiden, på grunn av tilgang og fordi det var det de arbeidet med.

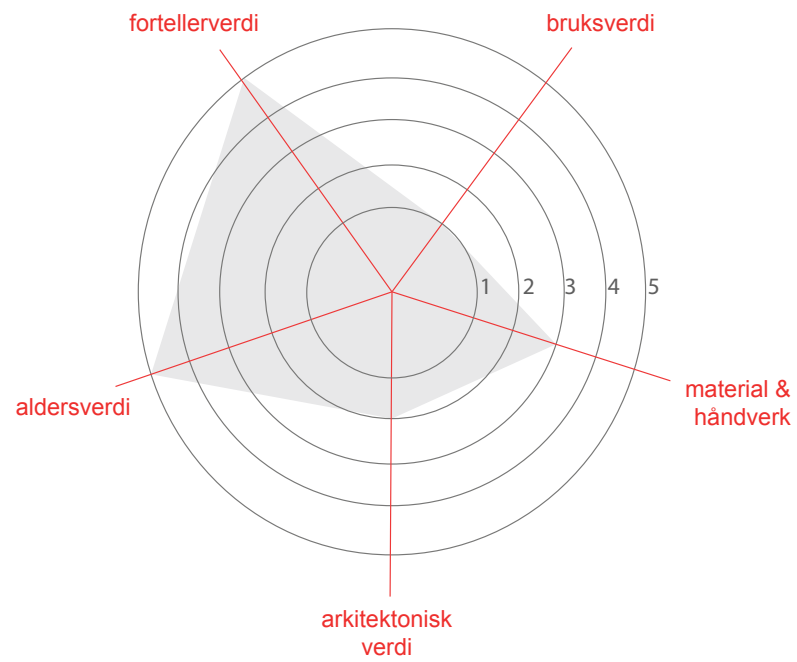
Byggeskikk: Naustene ble oppført etter regulering. Trolig første regulering for Rognan. Av syv tomter ble tre naust oppført. To av disse står i dag. De har formen til et vanlig naust, men er forstørret for å kunne huse større båter. Det er rødmalt, men vi er usikker på når det ble malt. Forseggjorte dører og vinduer.

Aldersverdi

Bygningen har mye aldersverdi. Malingen er slitt. Kledningen har fuktskader i deler av fasaden, noen steder mangler kledningsbord. Takplatene er rusten. Samtlige vinduer er knust, glass står igjen noen steder.

Arkitektonisk verdi

Bygningen har lav arkitektonisk verdi. Likevel er det et flott volum, et flott rom å være inne i. Det er noe utiltenkt sakralt over rommet: Lysspill i kledningen, svalt, mørkt inne i kontrast til ute. Det er lite innsyn og utsyn, og konstruksjonens rytme gir et estetisk uttrykk. Opplevelsen kan minne om å være i en romansk kirke. Lyden fra bølgen som slår inn mot land gir en avslappet følelse. Bygningen kan åpnes opp og lukkes, med dører i sør og nord. Kontoret og hemsens ødelegger volumet i hovedrommet. Hemsens sperrer for dører.

REFERANSER

BILDEREFERANSER

Sidetall (bildenummer) Fotograf (årstall)

10 (1) Johan Furebotten (1950)

11 (1) I. Marcussen (1958)

11 (2) A. Jensen (1960-64)

11 (3) Widerøes flyselskap (1961)

11 (4) Widerøes flyselskap (1961)

28 (1) Nordlands Fremtid (1959-61)

28 (2) Sørensen (1960)

40 (1) Marcussen (1963-66)

52 (1) u.n. (1969-1970)

52 (2) Nordlands fremtid (1959-62)

Bildene er hentet fra Saltdal kommunes fotoarkiv.

Se vedlegg: Fotoarkiv

MUNTlige KILDER

Bentsen, Tore. Pensjonert arbeider ved Drageslipen.
Telefonintervju. 2012.

Brekke, Arnstein. Håndverker og kulturminneforvalter
2012.

Linde, Kai. Båtbygger. 2012.

SKREVNE KILDER

Kristiansen, Åsmund et Kai Linde. 1996. Tjærelukt og
hammerslag. Saltdals båtbyggerhistorie. Saltdal kommune.

Saltdal kommune. 2010. Verneverdi – sårbarhet –
muligheter, Rognanfjæra 2010. Rapport med tilstand-
sanalyse v/ Ellen Devold og Arnstein Brekke.

Store Norske Leksikon [<http://snl.no>] 03.11.2012

TEGNINGER

Saltdal kommunes byggesaksarkiv. Se vedlegg: Byggesak-
sarkiv

Egne oppmålinger. Se vedlegg: Oppmålingstegninger